

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0226/2011

14.6.2011

POROČILO

o prednostnih nalogah glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje
(2011/2034(INI))

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

Poročevalec: Francisco Sosa Wagner

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	25
MNENJE ODBORA ZA OKOLJE, JAVNO ZDRAVJE IN VARNOST HRANE.....	30
MNENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ.....	35
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	42

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o prednostnih nalogah glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje (2011/2034(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Prednostne naloge glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje – Načrt za integrirano evropsko energetsko omrežje“ (KOM(2010)0677),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o oceni učinka v zvezi s sporočilom „Prednostne naloge glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje – Načrt za integrirano evropsko energetsko omrežje“ (KOM(2010)0677),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Energija 2020 – Strategija za konkurenčno, trajnostno in zanesljivo oskrbo z energijo“ (KOM(2010)0639),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (KOM(2010)2020),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Obnovljiva energija – Približevanje ciljem za leto 2020“ (KOM(2011)0031),
- ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov energije, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES¹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Analiza možnosti, da se preseže 20-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter oceni tveganja selitve industrijskih virov toplogrednih plinov izven EU“ (KOM(2010)0265);
- ob upoštevanju Sporočila Komisije z naslovom „Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050“ (KOM(2011)0112),
- ob upoštevanju tretjega zakonodajnega svežnja v zvezi z notranjim trgom na področju energetike z naslovom „Energija za Evropo: resničen trg z varno dobavo“²,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom³,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Evropa, gospodarna z viri – Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020“ (KOM(2011)0021),
- ob upoštevanju Odločbe št. 1364/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6.

---

¹ UL L 140, 5.6.2009, str. 16.

² UL L 211, 14.8.2009.

³ UL L 295, 12.11.10, str. 1.

septembra 2006 o določitvi smernic za vseevropska energetska omrežja in razveljavitvi Odločbe 96/391/ES in Odločbe št. 1229/2003/ES¹,

- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 663/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o oblikovanju programa za podporo oživitvi gospodarstva z dodelitvijo finančne pomoči Skupnosti projektom na področju energetike,
- ob upoštevanju poročila Komisije o izvajanju programa vseevropskih energetskih omrežij v obdobju 2007–2009 (KOM(2010)0203),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. maja 2010 o uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij za olajšanje prehoda na energetsko učinkovito gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Energija. Energetska politika za Evropo (KOM(2007)0001),
- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Prednostni načrt medsebojnega povezovanja (KOM(2006)0846),
- ob upoštevanju Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES,
- ob upoštevanju Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2010 z naslovom „Na poti k novi energetske strategiji za Evropo 2011–2020“²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2010 o pregledu akcijskega načrta o energetske učinkovitosti³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2011⁴ o Evropi 2020,
- ob upoštevanju člena 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 170 Pogodbe o delovanju Evropske unije, po katerem Unija prispeva k vzpostavitvi in razvoju vseevropskih omrežij na področju transporta, telekomunikacij in energetske infrastrukture,
- ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora

---

¹ UL L 262, 22.9.2006, str. 1.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0441.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0485.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0068.

za okolje, javno zdravje in varnost hrane in Odbora za regionalni razvoj (A7-0226/2011),

- A. ker naši glavni izzivi na področju energetike vključujejo spopadanje s podnebnimi spremembami, krepitev energetske varnosti in neodvisnosti ob sočasnem zmanjšanju skupne porabe energije ter uvoza fosilnih goriv in odvisnosti, povečanje raznovrstnosti dobaviteljev energije in energetskih virov, doseganje konkurenčnega notranjega trga z energijo in zagotavljanje univerzalnega dostopa do trajnostne, cenovno dostopne, varne in učinkovite energije,
- B. ker je bila skupna energetska politika na ravni EU oblikovana glede na splošni cilj zagotavljanja razpoložljivosti fizične neprekinjenosti energetskih proizvodov in storitev na trgu, ki bodo cenovno dosegljivi vsem uporabnikom (gospodinjstvom in industriji),
- C. ker je potrebno zagotoviti zanesljivost oskrbe in okrepiti solidarnost med državami članicami v primerih, ko se ena izmed njih znajde v energetske krizi,
- D. ker Lizbonska pogodba zagotavlja posebno pravno podlago za razvoj energetske politike EU, ki spodbuja uspešno medsebojno povezovanje energetskih omrežij med državami članicami prek nacionalnih in regionalnih meja, kar je potrebno za doseganje ostalih ciljev energetske politike EU in solidarnosti (delovanje energetskega trga, energetska učinkovitost in obnovljivi viri energije, varnost oskrbe, raznovrstnost energetskih virov in oblik oskrbe),
- E. ker bi pomanjkanje pravočasne modernizacije, posodobitev, medsebojnega povezovanja in prilagoditev energetske infrastrukture Unije za bolj trajnosten in učinkovit model proizvodnje, prenosa in porabe energije lahko ogrozilo njene sposobnosti na področju doseganja energetskih in podnebnih ciljev za leto 2020 – zlasti tistih glede vključevanja in povečanja deleža obnovljivih virov energije – ter spodkopalo dolgoročni cilj EU glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 80 % do 95 % do leta 2050,
- F. ker bo glede na Sporočilo Komisije z naslovom „Prednostne naloge glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje – Načrt za integrirano evropsko energetsko omrežje“ v prihodnjem desetletju potrebnih približno 200 milijard EUR za financiranje potreb po energetskih infrastrukturah in ker bodo polovico tega zneska morale zagotoviti države članice,
- G. ker morajo načrtovanje naložb v infrastrukturo in odločitve, ki jih je treba sprejeti v zvezi s tem, temeljiti na dolgoročnih scenarijih, ki upoštevajo predvidene dosežke in potrebe po nadaljnjem tehničnem razvoju,
- H. ker se bo morala evropska energetska infrastruktura zaradi nadaljnega vključevanja obnovljivih virov energije prilagoditi na ravni prenosa in distribucije,
- I. ker je odprt, pregleden, povezan in konkurenčen energetski trg EU potreben, da bi dosegli konkurenčne cene energije, zanesljivost oskrbe, trajnost ter učinkovito in obsežno razporeditev obnovljivih virov energije, in ker je dokončanje takšnega trga še vedno pomemben izziv za vse države članice,

- J. ob upoštevanju izjemnega pomena pravočasnega in celovitega izvajanja veljavne zakonodaje, vključno z zakonodajnimi predlogi, predvidenimi v tretjem svežnju o notranjem trgu z energijo, in ustreznega obveščanja o naložbah v energetska infrastrukturo do izreka sodbe Sodišča¹, da se zagotovi pregled morebitnih vrzeli v povpraševanju in oskrbi ter ovir za naložbe,
- K. ker zmožljivost za medsebojno povezovanje ali njegova razpoložljivost med državami članicami v tretjini Unije še vedno ni zadostna glede na cilj 10 % medsebojnih povezav, ki ga je Evropski svet določil leta 2002, in ker so nekatere države članice in regije še vedno izolirane in odvisne od enega samega dobavitelja, kar preprečuje dejansko povezovanje trgov, likvidnosti in energetskih tokov,
- L. ker bi bilo treba pri energetskih infrastrukturah upoštevati posebne potrebe naravnih otokov in oddaljenih regij, kot so Kanarski otoki, Madeira, Azori in francoske regije na skrajnem obrobju,
- M. ker je v jugovzhodni Evropi omrežje za prenos energije manj razvito kot omrežje na preostalem delu celine,
- N. ker so alternativne dobavne in tranzitne poti ter nove medsebojne povezave pomembne, da bi omogočili uresničevanje solidarnosti med državami članicami,
- O. ker bi bilo treba posebno pozornost nameniti projektom, ki še niso dokončani, vendar jih je EU izbrala kot prednostne projekte v skladu z Odločbo št. 1364/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o določitvi smernic za vseevropska energetska omrežja in razveljavitvi Odločbe 96/391/ES in Odločbe št. 1229/2003/ES,
- P. ker je tretji energetska sveženj vzpostavil pravni okvir, ki naj bi izboljšal konkurenčnost na trgu z energijo,
- Q. ker morajo biti energetske infrastrukture, ki se načrtujejo danes, skladne s potrebami trga in z dolgoročnimi podnebnimi in energetskimi cilji EU ter z njihovim izvajanjem v okviru različnih nacionalnih energetskih politik, pri čemer imajo prednost viri energije brez družbenih in okoljskih stroškov,
- R. ker je treba za plin in električno energijo povečati naložbe v zmožljivosti za prenos ter pri tem upoštevati energetske cilje EU 20–20–20 in novo energetska okolje skoraj brez emisij ogljika po letu 2020,
- S. ker je izgradnja energetska infrastrukture strateškega pomena za doseganje ciljev načrta SET (Strategic Energy Technology Plan),
- T. ker energijska učinkovitost predstavlja močno in stroškovno učinkovito orodje za doseganje trajnostne energetska prihodnosti: z zmanjšanjem povpraševanja po energiji se lahko zmanjša tudi odvisnost od uvoza in preselitev obratov kot posledica vse večjih

---

¹ Primer C-490/10 Parlament proti Svetu v zvezi z Uredbo 617/2010 o obveščanju Komisije o investicijskih projektih na področju energetska infrastrukture.

stroškov, prav tako se lahko s pametnimi naložbami v obstoječe in nove infrastrukture zmanjša potreba po javnih in zasebnih naložbah v energetske infrastrukture,

- U. ker pametna omrežja predstavljajo pomembno priložnost za vzpostavitev učinkovitega razmerja med proizvodnjo energije, njenim prenosom in končnimi uporabniki, kar omogoča smotno porabo energije in tako povečuje energetske učinkovitost,
- V. ker bodo večje zmogljivosti za medsebojno povezovanje plinskih omrežij na jugozahodni osi koridorja sever – jug omogočile, da bodo tako zmogljivosti za uvoz utekočinjenega zemeljskega plina kot zmogljivosti Iberskega polotoka za podzemno skladiščenje prispevale k zanesljivosti oskrbe EU, hkrati pa bo to pomemben korak k resnično povezanemu notranjemu trgu z energijo,
- W. ker dolgotrajni postopki za izdajo dovoljenj in pomanjkanje usklajenosti med upravnimi organi lahko privedejo do velikih zamud in dodatnih stroškov, predvsem v čezmejnih projektih,
- X. ker so dolgotrajni postopki za izdajo dovoljenj, pomanjkanje metod za razdelitev stroškov ter pomanjkanje instrumentov za razdelitev koristi in stroškov čezmejnih infrastrukturnih energetskih projektov glavna ovira za njihov razvoj,
- Y. ker moramo zagotoviti visokokakovostno javno razpravo in ustrezno upoštevati evropsko okoljsko zakonodajo,
- Z. ker imajo regulatorji pomembno vlogo pri oblikovanju k potrošniku usmerjenega, povezanega in konkurenčnega notranjega trga z energijo,
- AA. ker morajo tržni instrumenti in načelo „uporabnik plača“ še naprej ostati podlaga za financiranje energetske infrastrukture ter ker bo treba na pregleden način in za vsak primer posebej zagotoviti omejeno vsoto javnih sredstev za financiranje nekaterih projektov evropskega interesa, ki niso nujno ekonomsko donosni, pri tem pa je treba zagovarjati enake pogoje za vse na evropskem notranjem trgu z energijo, zagotavljati zanesljivost oskrbe, preprečiti izkrivljanja konkurence in spodbujati učinkovito povezovanje obnovljivih virov energije,
- AB. ker je treba čim prej začeti izvajati obsežne naložbe,
- AC. ker imajo lokalne in regionalne oblasti ključno vlogo, saj so pomembni akterji na področju energije zaradi odgovornosti, ki jo imajo v številnih dejavnostih, povezanih z načrtovanjem in upravljanjem ozemelj, izdajanjem dovoljenj v zvezi z veliki infrastrukturnimi projekti, naložbami, javnimi naročili, proizvodnjo in dejstvom, da so blizu potrošnikom,

I. Strateško načrtovanje energetske infrastrukture

1. poudarja, da so državni organi najbolj odgovorni za to, da služijo javnemu interesu z izpolnjevanjem družbenih in okoljskih ciljev, vendar bi moral glavno odgovornost za razvoj energetske infrastrukture nositi ustrezno reguliran trg;

2. poudarja bistven pomen pravočasnega, pravilnega in celovitega izvajanja veljavne zakonodaje, vključno z zakonodajnimi predlogi, predvidenimi v tretjem svežnju o notranjem trgu z energijo, da se najpozneje do leta 2014 doseže povezan in konkurenčen evropski notranji trg;
3. verjame, da je treba oblikovati pristop na ravni EU, ki ga je treba razviti v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi stranmi, da bi v celoti izkoristili prednosti nove infrastrukture, in poudarja, da je treba razviti dopolnilno in usklajeno metodo v skladu s pravili notranjega trga za izbiro infrastrukturnih projektov; meni, da bi morala ta metoda upoštevati evropske in regionalne vidike, da se odpravijo nesorazmerja in izboljšajo družbeno-ekonomski in okoljski učinki;
4. poudarja, da bi morale biti načrtovanje projektov energetske infrastrukture v skladu s previdnostnim načelom; za akcijske načrte bi morali izvesti poglobljene presoje okoljskega vpliva za vsak primer posebej, pri čemer je treba upoštevati lokalne in regionalne okoljske razmere;
5. poudarja potrebo po zagotovitvi ustrezne ravni zanesljivosti oskrbe EU z energetskimi surovinami, razvoj plodnih odnosov s tretjimi državami, tj. dobavitelji energetskih surovin in tranzitnimi državami, s sodelovanjem v okviru regionalnih in svetovnih sistemov prenosa energetskih surovin;
6. poudarja, da mora biti referenčni scenarij, ki se uporablja za ocenjevanje energetske infrastrukture za potrebe v letu 2020, pregleden in usklajen s skupnimi cilji energetske politike, kot jih določa člen 194 Pogodbe o Evropski uniji, z načrtom EU do leta 2050 ter z drugimi politikami EU (kot so promet, stavbe in sistem trgovanja z emisijami (ETS)), s politikami energijske učinkovitosti, ki so potrebne za doseg cilja glede 20-odstotnega prihranka energije (zlasti z načrtom energijske učinkovitosti), z morebitnimi učinki tehnološkega napredka, in sicer obnovljive energije in vse večje vloge električnih vozil, in z izvajanjem pobud glede pametnih omrežij ter pametnih mest in regij;
7. podpira hiter začetek izvajanja partnerstva za inovacije „Pametna mesta“ in poziva ustrezne partnerje, udeležene v procesih načrtovanja trajnostnega urbanega razvoja, naj bolj spodbujajo in uporabljajo koristi, ki jih lahko pobudi JESSICA in ELENA zagotovijo glede naložb v trajnostno energijo na lokalni ravni, da se mestom in regijam pomaga pri uvajanju izvedljivih naložbenih projektov na področju energetske učinkovitosti, čistega zgorevanja, obnovljivih virov energije in trajnostnega mestnega prometa; poleg tega opozarja na možnosti čezmejnega financiranja s sosedskimi državami v okviru finančnega instrumenta evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta;
8. poudarja potrebo po izvajanju veljavnih politik in predpisov, da se zagotovi boljša izkoriščenost obstoječe energetske infrastrukture v korist evropskega porabnika; poziva Komisijo in Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) naj strožje nadzorujeta nacionalno izvajanje predpisov, kot so predpisi v zvezi z načelom „uporabi ali opusti“;
9. poudarja, da je treba v skladu z lestvico pomembnosti in v interesu stroškovne učinkovitosti opredeliti, kje bi lahko s politikami energijske učinkovitosti zmanjšali

infrastrukturo, kje je obstoječo nacionalno in čezmejno infrastrukturo mogoče nadgraditi ali posodobiti in kje je potrebna nova infrastruktura, ki jo je mogoče zgraditi poleg obstoječe energetske ali prometne infrastrukture;

10. meni, da se zmanjšanje porabe energije in emisij ter povečanje energetske učinkovitosti lahko doseže z uvedbo programa za povečanje energetske učinkovitosti v gradbeništvu in prometnem sektorju;
11. poudarja pomen določitve mogočih prihodnjih vrzeli v povpraševanju po energiji in oskrbi z njo ter mogočo bližnjo nezadostnost proizvodne in prenosne infrastrukture;
12. poudarja pomen uskladitve načrtovanja trgov EU in razvoja skupnih evropskih infrastrukturnih sistemov, da se zagotovi upravljanje notranjih evropskih medsebojnih povezav in medsebojnih povezav s tretjimi državami;
13. meni, da lahko razvoj infrastrukture za električno energijo med EU in tretjimi državami ter v nekaterih primerih obstoječa infrastruktura za električno energijo privedeta do tveganja za selitev industrijskih virov toplogrednih plinov ali poveča to tveganje tam, kjer že obstaja; poziva Komisijo, naj preuči to možnost in po potrebi pripravi ukrepe, s katerimi bo EU lahko učinkovito rešila to vprašanje, kot je na primer zahteva po spoštovanju Direktive 2009/28/ES o obnovljivi energiji;
14. poziva upravljavce omrežij, regulativne organe, vključno z Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev, in Komisijo, naj v sodelovanju z upravljavci omrežij in organi v tretjih državah ustvarijo potrebne pogoje za zagotavljanje združljivosti in stabilnosti elektroenergetske infrastrukture EU in infrastruktur tretjih držav z namenom povečanja energetske varnosti držav članic;
15. poudarja, da se je treba v večji meri osredotočiti na čezmejne projekte in tudi na notranja prenosna omrežja, ki so bistvena za povezovanje energetskih trgov, za povezovanje proizvodnje obnovljive energije in zanesljivosti sistema, za odpravo energetskih otokov in za razbremenitev ozkih grl, ki vplivajo na evropsko električno omrežje kot celoto; poudarja, da je pomembno zagotoviti ustrezno upoštevanje oddaljenih regij in njihovih lokalnih potreb;
16. poudarja potrebo po novi infrastrukturi, ki bo odpravila energetske otoke in odvisnost od enega samega dobavitelja ter izboljšala zanesljivost oskrbe;
17. pozdravlja prizadevanja Komisije za spodbujanje regionalnega sodelovanja in poziva k nadaljnjim smernicam glede takšnih regionalnih pobud;
18. poudarja, da sodelovanje med občinami in regijami na nacionalni in evropski ravni prispeva k odpravi energetskih otokov, k dokončnemu oblikovanju notranjega energetskega trga in k izvajanju projektov energetske infrastrukture; meni, da lahko cilj evropskega teritorialnega sodelovanja v okviru kohezijske politike in makro-regionalne strategije povečajo priložnosti za sodelovanje v čezmejnih projektih, s čimer bi dosegli učinkovite in pametne medsebojne povezave med nekonvencionalnimi lokalnimi in regionalnimi viri energije ter velikimi energetskimi omrežji; poudarja, da ustrezna koordinacija infrastrukturnih projektov lahko zagotovi najboljše možno razmerje med

stroški in koristni ter čim večjo učinkovitost sredstev EU; v zvezi s tem meni, da je treba regionalno sodelovanje izboljšati, predvsem zato, da bi zagotovili ustrezno povezavo med zastavljenimi prednostnimi nalogami in evropskimi regijami;

19. poziva Komisijo in države članice k sprejetju ukrepov, ki bodo operaterje prenosnih sistemov ustrezno spodbudili, da bodo proučili mogoče povezovalne daljnovode z regionalnega ali evropskega vidika in svoje investicijske načrte utemeljili na družbeno-gospodarskih učinkih energetskih povezovalnih daljnovodov in ne samo na gospodarnosti projekta, s čimer bodo preprečili premajhno vlaganje v prenosne zmogljivosti;
20. poziva Komisijo, da do konca leta 2011 predloži možne rešitve za navzkrižja ciljev, ki jih je v tretjem letnem poročilu z dne 15.11.2010 opisal evropski koordinator Georg Wilhelm Adamowitsch, na primer navzkrižje med nujno potrebno izgradnjo infrastrukture in togimi okoljskimi določbami;
21. poziva k sprejetju ukrepov, s katerimi bi zagotovili skladnost z mednarodnimi sporazumi, kot je konvencija iz Espooja, pred samim pričetkom ali nadaljnjim razvojem čezmejnih projektov, in opozarja na potrebo po spodbujanju tesnejšega sodelovanja na področju širitve energetskih omrežij, predvsem med Rusijo in Belorusijo ter baltskimi državami, in na potrebo po razvoju dialoga o energiji med EU in Rusijo, predvsem zato, da bi dosegli cilj zanesljive oskrbe z energijo za države članice in regije EU;
22. opozarja na priložnosti, ki jih obstoječa ureditev EU za regionalno sodelovanje ponuja za razvoj in krepitev čezmejnih projektov na področju energetske infrastrukture, zlasti v zvezi z obnovljivo energijo, in odločno zahteva, naj se instrumenti za regionalno sodelovanje (Euregio, EZTS) uporabljajo v ta namen;
23. pozdravlja odločitev Komisije, da uvedejo „stresni testi“ za evropske jedrske elektrarne; meni, da so prihodnje zakonodajne pobude za vzpostavitev skupnega okvira za jedrsko varnost ključne za nenehno izboljševanje varnostnih standardov v Evropi;
24. regionalne pobude bi morali poglobljati in še naprej razvijati, ker najbolj kažejo posebnosti, ki pogojujejo delovanje energetskega sistema na posameznih področjih (npr. strukturo virov v regiji, vetrno energetiko, omrežne omejitve, dostopnost virov);
25. poziva Komisijo, naj prouči možnost, da se med prednostne naloge na področju energetske infrastrukture vključijo projekti, ki bi povečali varnost in zaščito obstoječih velikih energetskih infrastruktur v Evropi (cevovodi za plin in nafto, električna omrežja, jedrske elektrarne, terminali za UZP itd.) pred nesrečami, naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih povzroči človek;

II. Celovit scenarij za razvoj infrastrukture

26. meni, da bi moral desetletni načrt za razvoj omrežja, ki sicer določa ustrezne projekte infrastrukture za elektriko in plin, opredeliti tudi prednostne naloge za izbiro projektov evropskega interesa, ki jih je treba izpolniti, da se dosežejo energetski in podnebni cilji EU brez poseganja v delovanje notranjega trga; v zvezi s tem meni, da bi bilo treba zmogljivosti za medsebojno povezovanje obravnavati na enaki ravni kot cilje 20–20–20,

v skladu s tem pa bi morali desetletni načrt za razvoj omrežja razumeti kot instrument za spremljanje skladnosti s ciljem 10 % medsebojnih povezav;

27. poziva Komisijo, naj zaradi zagotavljanja boljšega upravljanja bodočega načrtovanja elektroenergetske in plinske infrastrukture EU predstavi konkretne predloge za izboljšanje preglednosti in javne udeležbe pri določanju prednostnih nalog EU v širše zastavljenem postopku sodelovanja zainteresiranih strani (kar na primer vključuje energetske sektor, neodvisne strokovnjake, organizacije potrošnikov in nevladne organizacije); meni, da je objava tehničnih podatkov za načrtovanje bistven element za zagotovitev te udeležbe;
28. meni, da je treba nameniti pozornost lastništvu energetske infrastrukture v EU, ki je v lasti tujih družb ali njihovih hčerinskih družb, nima pregledne upravljalne strukture in je pod prevelikim vplivom tujih vlad; poziva Komisijo, naj v zvezi s tem pripravi predloge za vzpostavitev ustreznih pravnih in institucionalnih zaščitnih ukrepov, zlasti v zvezi z dostopom do javnega financiranja iz sredstev EU;
29. meni, da bi moral desetletni načrt za razvoj omrežja prispevati k tekočemu programu razvoja evropske infrastrukture za prenos plina in električne energije v okviru dolgoročne evropske perspektive načrtovanja, ki se izvaja pod nadzorom Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev in Komisije, ob upoštevanju ustreznih predpisov iz tretjega svežnja o notranjem trgu;
30. poudarja, da je treba ta pristop od spodaj navzgor dopolniti z ustrezno strukturiranim pogledom od zgoraj navzdol z evropskega vidika;
31. poudarja, da je spodbujanje gradnje prenosne in distribucijske infrastrukture za učinkovito in pametno vključevanje obnovljive energije ter spodbujanje novih načinov uporabe električne energije (kot so električna ali hibridna vozila) bistveno za uspešno doseganje splošnih energetskih ciljev, pozdravlja prednostni pomen, ki je bil pripisan prihodnjemu evropskemu nadomrežju, in pilotne projekte, podprte na forumu v Firencah; poziva Komisijo, naj se posvetuje z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, da se pospeši opredelitev elektroenergetske avtoceste kot povezane omrežne infrastrukture na osnovi vozlišča, da se čim bolj izboljšajo povezljivost, odpornost sistema in operativna prožnost ter znižajo stroški brez izključevanja katerega koli širšega evropskega geografskega ozemlja, prav tako poziva Komisijo, naj Evropskemu parlamentu do sredine leta 2014 predstavi osnutek, ki bo najbolje vključeval posebne potrebe, nastajajoče zaradi prenosa obnovljive energije;
32. poudarja, da je otoke in gorata območja zaradi geografskih ovir, ki so lastne njihovemu položaju, izjemno težko povezati v energetske omrežje EU; zato poziva Komisijo, naj upošteva različne okoliščine v regijah in naj se osredotoči predvsem na regije s posebnimi geografskimi in demografskimi značilnostmi, kot so otoki, gorate in redko poseljene regije, da bi zagotovili večjo raznolikost virov energije in spodbujali obnovljive vire energije ter s tem zmanjšali odvisnost od uvožene energije; poziva Komisijo, naj med prednostnimi nalogami glede energetske infrastrukture za leto 2020 obravnava tudi posebno stanje otoških energetskih sistemov;
33. poudarja, da je potrebna medsektorska politična usklajenost glede energetskih

infrastruktur in njihove povezave z okvirom pomorskega prostorskega načrtovanja, in da bi lahko to bilo koristno tudi za umeščanje velikih projektov priobalnih vetrnih elektrarn v splošno strategijo;

34. ne glede na to opozarja Komisijo, da bi bilo treba zaradi varnostnih in gospodarskih razlogov vsako državo članico tudi podpreti, da postane proizvajalka in potrošnica trajnostne energije;
35. meni, da je razvoj proizvodnje električne energije na regionalni ravni pomembno sredstvo za zagotavljanje energetske samozadostnosti v različnih delih Evrope, predvsem v baltski regiji, ki je še naprej izolirana in odvisna od enega samega vira oskrbe; ugotavlja, da imajo regije širok nabor virov, ki jih lahko izkoriščajo, vključno z možnostmi, ki jih nudijo naravni viri, in da bi si morali v bodoče prizadevati za čim večje izkoriščanje teh virov, da bi povečali raznovrstnost proizvodnje energije;
36. poudarja pomen učinkovite plinske infrastrukture za izboljšanje raznovrstnosti in zanesljivosti oskrbe, za prispevanje k boljšemu delovanju notranjega energetskega trga ter za zmanjšanje energetske odvisnosti ob hkratnem spoštovanju potrebe po bistvenem zmanjšanju emisij energetskega sektorja do leta 2050; poudarja potrebo po dodatnem in pravilnem izvajanju zahtev glede prožnosti plinske infrastrukture, predvsem zaradi zagotavljanja možnosti spremembe smeri tokov in medsebojnih povezav, in poudarja, da je treba plinsko infrastrukturo razvijati ob popolnem upoštevanju prispevka terminalov za utekočinjeni zemeljski plin/stisnjeni zemeljski plin, prevoznih ladij in skladišč kot tudi razvoja uplinjene biomase in bioplina;
37. pozdravlja mnenje Komisije, da bo imel zemeljski plin pomembno vlogo kot alternativno gorivo; vendar poudarja, da bodo morali tudi drugi energetski nosilci in hranilniki električne energije prevzeti takšno vlogo, da se zagotovi zanesljivost oskrbe; poudarja, da bo raznovrstnejša kombinacija energetskih virov še vedno osnova za varno in stroškovno učinkovito oskrbo z energijo;
38. ugotavlja, da so v nasprotju z vsemi drugimi infrastrukturnimi naložbami, ki jih namerava spodbuditi EU, plinske povezave in skladišča za plin v skladu z uredbo iz leta 2009 o zanesljivosti oskrbe s plinom obvezna infrastruktura; poziva Komisijo, naj oceni, ali bi morala EU v določeni meri financirati infrastrukturne izboljšave, zahtevane v skladu z uredbo iz leta 2009;
39. poudarja, da nobena regija držav članic EU, vključno z otoškimi, po letu 2015 ne bi smela ostati brez povezave z evropskimi plinskimi in električnimi omrežji oziroma da njena energetska varnost ne bi smela biti ogrožena zaradi pomanjkanja ustreznih povezav;
40. odločno poziva Komisijo, naj oceni razvoj infrastrukture za nekonvencionalne vire plina in naj pri tem upošteva pravna vprašanja, življenjski cikel, razpoložljive rezerve, vpliv na okolje in gospodarsko izvedljivost; poziva Komisijo, naj na podlagi načela enake obravnave virov primarne energije temeljito ovrednoti potencialne koristi in tveganja uporabe nekonvencionalnih virov plina v EU;
41. meni, da bo dekarbonizacija gospodarstva sicer pripeljala do vse večjega zmanjševanja

porabe energije iz fosilnih goriv, vendar bo nafta še mnogo let ostala pomemben del oskrbe z energijo v EU, zato je treba med prehodom vzdrževati konkurenčen evropski prenos nafte in rafinerijsko infrastrukturo, da bi zagotovili varno in cenovno dostopno dobavo proizvodov porabnikom v EU;

42. poudarja pomen načrtovanja integrirane energetske infrastrukture za kmetijske vire energije in manjše vire energije na podeželju, da bi spodbudili decentralizirano proizvodnjo energije, udeležbo na trgu in razvoj podeželja; poudarja pomen prednostnega dostopa do omrežja za obnovljive vire energije, kot določa Direktiva 2009/28/ES;
43. poudarja pomen infrastrukture na ravni distribucije in pomembno vlogo, ki jo imajo industrijski porabniki in upravljavci distribucijskih omrežij pri vključevanju decentralizirane proizvodnje energije in ukrepov za učinkovitost na strani povpraševanja v sistem; poudarja, da bi bolj prednostno obravnavanje upravljanja povpraševanja in proizvodnje energije na strani povpraševanja precej okrepilo vključevanje decentraliziranih virov proizvodnje energije in pospešilo doseganje splošnih ciljev energetske politike; verjame, da to velja tudi za nacionalne infrastrukturne projekte, katerih pozitiven učinek presega nacionalne meje v smislu oskrbe ali medsebojne povezanosti notranjega energetskega trga;
44. poziva Komisijo, naj do leta 2012 predstavi konkretne pobude za spodbujanje razvoja zmogljivosti za skladiščenje energije (vključno z večnamenskimi obrati za plin/vodik, pametnimi baterijami s povratnim pretokom za električna vozila, hidroelektrarnami za črpanje in shranjevanje energije, decentraliziranimi skladišči bioplina, visokotemperaturnimi sončnimi obrati, skladišči stisnjenega zraka in drugimi inovativnimi tehnologijami); predlaga, naj Komisija oceni dodatne pobude za shranjevanje energije, da se čim bolj poveča povezovanje obnovljive energije;
45. meni, da morata biti posodobitev in povečanje učinkovitosti urbanih toplovodnih omrežij in omrežij za ohlajanje prednostna naloga za EU, ki mora biti primerno izražena in podprta tako z vidika trenutnega finančnega okvira kot tudi v okviru prihodnje finančne perspektive;
46. pozdravlja do zdaj razvite projekte za zajemanje CO₂, njegov prenos in skladiščenje; poziva Komisijo, naj nemudoma pripravi vmesno poročilo, v katerem bo tudi s tehničnega in gospodarskega vidika ocenila rezultate uporabe eksperimentalnih tehnologij, financiranih s sredstvi EU, za zajemanje in skladiščenje ogljika za elektrarne na premog;
47. odločno poziva Komisijo, naj v sodelovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, vključno z ustreznimi upravljavci omrežij in udeleženci na trgu, kritično oceni in pregleda, kjer je to potrebno, vsote potrebnih naložb, ki so bile podane v sporočilu o prednostnih nalogah za energetske infrastrukturo, predvsem v zvezi z zmanjševanjem povpraševanja prek ukrepov za energetske učinkovitost, in jo poziva, naj poroča Svetu in Parlamentu o naložbah, ki bodo verjetno potrebne, in o znesku prihodnjega financiranja EU;
48. želi spomniti, da bodo pri izgradnji, delovanju in razgradnji projektov energetske

infrastrukture poleg kapitalskih in operativnih stroškov nastali tudi znatni okoljski stroški; poudarja, da je te stroške pomembno upoštevati v analizi stroškov in koristi, pri čemer je treba uporabiti pristop upoštevanja stroškov za ves življenjski cikel;

49. meni, da bi bilo treba od upravljavcev distribucijskih omrežij zahtevati, naj dajo vse prenosne vode v celoti na voljo trgu, s čimer bi preprečili rezervacijo prenosnih zmogljivosti za čezmejne mehanizme izravnave itd., ter da je treba to zahtevo opredeliti v zavezujoči zakonodaji, ki temelji na veljavnih smernicah dobre prakse Skupine evropskih regulatorjev za električno energijo in plin (ERGEG);
50. podpira okrepljeno sodelovanje med državami članicami, usmerjeno v oblikovanje regionalnih regulativnih organov za več držav članic; pozdravlja podobne pobude v smeri oblikovanja enotnih regionalnih upravljavcev distribucijskih omrežij;
51. poziva Komisijo in Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER), naj si prizadevata oblikovati skupni evropski meddnevni trg do leta 2014, saj bi to omogočilo prosto izmenjavo energije na vseh prenosnih povezovalnih vodih med državami in/ali različnimi cenovnimi območji;

III. Pametna omrežja

52. meni, da bi morala biti energetska infrastruktura v večji meri usmerjena h končnemu porabniku in se bolj osredotočiti na odnos med zmogljivostmi distribucijskega sistema in porabo, ter poudarja potrebo po dvosmernih tokovih energije in informacij v realnem času; poudarja prednosti, ki jih prinaša nov plinski in elektroenergetski sistem, ki vključuje učinkovite tehnologije, materiale in storitve, kot so pametna omrežja, pametni števcji in interoperabilne storitve upravljanja z energijo glede obremenitve in povpraševanja, ki temeljijo na uporabi informacijske in komunikacijske tehnologije, kar vključuje razvoj formul za inovativno in dinamično določanje cen ter sistemov za odziv na povpraševanje v korist potrošnikov;
53. ugotavlja, da so z energetske infrastrukturo povezana velika tveganja, vključno z operativnimi tveganji (na primer preobremenjenost in nestanovitnost oskrbe), naravnimi tveganji (na primer potresi in poplave), okoljskimi tveganji (na primer onesnaženje, izgubljanje habitatov in biotske raznovrstnosti) ter antropogenimi/političnimi tveganji (na primer varnostna tveganja in terorizem); zato poziva, naj se odločitve o razvoju pametnih omrežij izvajajo tako, kot to določa Direktiva 2008/114/ES o kritični infrastrukturi; predlaga, naj države članice pripravijo zemljevid tveganja kot orodje za sprejemanje odločitev in spremljanje rezultatov uvajanja pametnih omrežij, da bi izboljšale njihovo medsebojno povezljivost;
54. poudarja, da je treba spodbujati razvoj uporabniku prijaznih tehnologij in upravljanja povpraševanja, da se zagotovi namestitvev tehnologij pametnih omrežij in sistemov za odziv na povpraševanje ter dosežejo celovite koristi od pametnih omrežij za vse zainteresirane strani;
55. meni, da bo v 7. in 8. okvirnem programu za raziskave in razvoj prednost namenjena tehnologiji pametnih omrežij v zvezi s posebno infrastrukturo za polnjenje električnih avtomobilov za hitro postavitev ustreznega decentraliziranega dvosmernege

energetskega omrežja;

56. poudarja, da bi moralo biti uvajanje pametnih omrežij med prednostnimi nalogami energetske infrastrukture z namenom uresničevanja energetske in podnebne ciljeve EU, saj bo prispevalo k povezovanju porazdeljene proizvodnje obnovljive energije in električnih avtomobilov, zmanjšanju energetske odvisnosti in razvoju prožnosti in zmogljivosti električnega sistema; verjame, da pametna omrežja nudijo edinstveno priložnost za okrepitev inovativnosti, ustvarjanja delovnih mest ter konkurenčnosti evropske industrije, predvsem pa malih in srednjih podjetij;
57. opozarja na potrebo po oblikovanju stabilnega regulativnega okvira, da bi spodbudili zelo velike naložbe, ki so v Evropi potrebne za vzpostavitev pametnih omrežij;
58. poziva Komisijo, naj pospeši nujni razvoj velikih predstavitvenih projektov pametnih omrežij kot najboljšega načina za merjenje stroškov in koristi za evropsko družbo; ugotavlja, da so za skupni prevzem tveganja pri naložbah za ta projekt potrebna javna sredstva v okviru javno-zasebnega partnerstva, ki ga učinkovito zagotavlja Pobuda za evropsko električno omrežje (EEGI);
59. ugotavlja, da so pametna omrežja rezultat konvergence med električno energijo ter informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, zato je treba posebno pozornost nameniti sodelovanju obeh sektorjev, na primer v zvezi z učinkovito uporabo radijskega spektra po vsej Evropi in razumevanjem uporabnosti pametnih omrežij pri načrtovanju prihodnjega "interneta stvari"; poziva Komisijo, naj vzpostavi načrt sodelovanja med različnimi zadevnimi enotami (GD za raziskave, GD za energetiko, GD za informacijsko družbo itd.), da se zagotovi čim doslednejši in na splošno čim učinkovitejši prispevek k namestitvi in delovanju pametnih omrežij kot temeljna podlaga za dejavnosti energetske politike;
60. poziva Komisijo, naj oceni, ali so za izvedbo pametnega omrežja potrebne kakršne koli nadaljnje zakonodajne pobude v skladu s pravili tretjega svežnja o notranjem trgu z energijo; meni, da mora ocena upoštevati naslednje cilje: i) zagotovitev ustreznega odprtega dostopa in izmenjavo operativnih informacij med akterji in njihovimi fizičnimi vmesniki; ii) oblikovanje dobro delujočega trga energetske storitve; ter iii) zagotavljanje primernih spodbud za upravljavce omrežij, da bi ti vlagali v pametne tehnologije za pametna omrežja;
61. poziva k večji osredotočenosti na interakcijo med zmogljivostmi distribucijskega sistema in porabo, vključno s skupno strategijo za evropsko pametno omrežje, in ugotavlja, da je treba v skladu s sklepi Sveta z dne 4. februarja 2011 tehnične standarde za pametna omrežja sprejeti najpozneje do konca leta 2012;
62. poudarja, da je treba omrežja prilagoditi novim udeležencem, da bi pospešili nove vire energije majhnega obsega, kot so gospodinjstva ter mala in srednja podjetja;
63. poudarja potrebo po pripravi in prilagoditvi omrežij za proizvodnjo različnih oblik energije, kot sta električna energija in bioplina iz kmetijskih in gozdarskih virov, kar je posledica preoblikovanja skupne kmetijske politike;

64. meni, da je treba posvetiti pozornost novim tehnološkim rešitvam za uporabo odpadne energije iz industrije, tj. sežganega plina, odpadne toplote itd.;
65. poudarja prednostno nalogo standardizacije in interoperabilnosti pametnih omrežij; poziva države članice, naj v sodelovanju z evropskimi in mednarodnimi organi za standardizacijo in predstavniki industrije pospešijo prizadevanja za pripravo tehničnih in varnostnih standardov za vozila na električni pogon, polnilno infrastrukturo ter pametna omrežja in pametne števec, ki naj bi bili dokončani do konca leta 2012; poudarja, da morajo tehnologije temeljiti na odprtih mednarodnih standardih, da se zagotovi njihova stroškovna učinkovitost, kar bo povečalo interoperabilnost sistemov, porabnikom pa bo zagotovilo izbiro v smislu rešitev;
66. priznava, da se standardizacijska prizadevanja na področju pametnega merjenja razvijajo s standardizacijskim mandatom M/441, ki ga je Komisija izdala evropskim organizacijam za standardizacijo (CEN, CENELEC in ETSI), in poudarja, da bi morali tehnični standardi za pametne števec upoštevati dodatne funkcionalnosti, opredeljene v končnem poročilu Koordinacijske skupine CEN/CENELEC/ETSI za pametne števec (SM-CG), in sicer:
- daljinsko odčitavanje ali meroslovni registri,
  - dvosmerna komunikacija,
  - podpora za vnaprejšnje določanje tarif/predplačilo,
  - daljinsko omogočanje in onemogočanje dobave ter omejevanje električne energije,
  - komunikacija s posameznimi napravami v gospodinjstvih in zgradbah ter, kjer je potrebno, neposredni nadzor teh naprav,
  - zagotavljanje informacij prek spletnega portala/prehoda do prikazovalnika v gospodinjstvu,
67. pozdravlja delo, ki sta ga opravila Pobuda za evropsko električno omrežje (EEGI) in delovna skupina Komisije za pametna omrežja; poziva Komisijo, naj čim bolj upošteva njune ugotovitve o posebni zakonodaji za pametna omrežja, ki bodo sprejete v prvi polovici leta 2011;
68. poudarja, da je cilj pametnih števec, da se uporabnikom zagotovi učinkovito spremljanje in nadzor nad lastno porabo energije;
69. poudarja, da so države članice že sedaj obvezane, da v primeru pozitivne ocene začnejo uvajati pametne števec pri najmanj 80 % svojih končnih porabnikov do leta 2020, in opozarja na vmesni cilj namestitve pametnih števec v 50 % gospodinjstev do leta 2015, kot je dogovorjeno v novi digitalni agendi za Evropo;
70. poudarja, da bi države članice morale podpreti zadostno število pilotnih projektov za gospodinjstva, da bi okrepile odobravanje javnosti in spodbudile proces inovativnosti, kot to določa tretji sveženj o trgu z energijo; poziva Komisijo, naj na podlagi ocen,

zahtevanih v tretjem energetskega svežnju, predstavi dodatne ukrepe za zagotovitev namestitve pametnih števec za vse negospodinjске porabnike do leta 2014, pri čemer se začasno izvzamejo mikro podjetja; poziva k vzpostavitvi jasnih pravil glede varnosti, zasebnosti in varstva podatkov, ki morajo biti skladna z veljavno zakonodajo EU;

71. poudarja, da morajo biti pri namestitvi naprav za upravljanje energije, zlasti kar zadeva namestitve pametnih števec za gospodinjске odjemalce, najprej in predvsem pomembne jasne in otipljive koristi za končnega potrošnika; poudarja, da je treba potrošnike obveščati o njihovi porabi energije, da se jih dejavno vključi v prizadevanje za varčevanje z energijo, in zahteva posebno osredotočenost na kampanje za večjo ozaveščenost, zagotavljanje usposabljanja, jasno zaračunavanje, zagotavljanje stroškovne učinkovitosti in spodbujanje razvoja uporabniku prijaznih tehnologij;
72. v zvezi s tem poudarja ključni pomen podpore raziskavam in inovacijam, ki ji je treba pomagati z dejavno politiko financiranja, tudi z uporabo inovativnih instrumentov, ki jih je še treba razviti, kot je Evropski sklad za financiranje inovacij ali celo Evropski sklad za patente;
73. poziva Komisijo in države članice, naj si prizadevajo za izbor standardiziranega licenciranega frekvenčnega pasu radijskega spektra za pametne števece in omrežja;

IV. Opredelitev jasnih in preglednih meril za prednostne projekte

74. pozdravlja prednostne koridorje, ki jih je opredelila Komisije, in se strinja, da je treba omejene vire bolje izkoristiti; znova poudarja, da medtem ko je za načrtovanje in razvoj infrastrukturnih projektov pretežno odgovoren trg, lahko EU spodbudi nekatere projekte tako, da jim dodeli status "projekta evropskega interesa" in nekaterim izmed njih zagotovi javno financiranje;
75. poziva k oblikovanju jasne in pregledne metodologije, ki bi omogočila izbiro prednostnih projektov, s katerimi bi zadostili najnujnejšim evropskim potrebam; poudarja, da bi morala izbira projektov v evropskem interesu potekati na podlagi nepristranskih in preglednih meril ter sodelovanja vseh zainteresiranih strani;
76. poudarja pomen regionalnega sodelovanja pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju opredeljenih prednostnih nalog ter pri pripravi naložbenih načrtov in posebnih projektov; meni, da se lahko obstoječe strategije za makroregije (kot sta Baltik ali Podonavje) uporabljajo kot modeli za platforme sodelovanja pri dogovarjanju in izvajanju energetskih projektov;
77. poudarja, da bi morali vsi projekti v evropskem interesu prispevati k doseganju ciljev energetske politike EU – dokončanje notranjega trga, spodbujanje energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije ter izboljšanje varnosti oskrbe – ter biti zmožni pomembno prispevati k:
  - povečanju povezanosti trga, konkurenčnosti, tržne likvidnosti in k zmanjšanju tržne koncentracije,
  - odpravi energetskih otokov,

- zmanjšanja izgub omrežja, preprečevanju ozkih grl pri pošiljanju – vključno z notranjimi projekti, če prispevajo k razvoju čezmejnih medsebojnih povezav – in olajšanju čezmejnega prenosa,
  - reševanju odvisnosti od enega samega dobavitelja,
  - večji raznovrstnosti tranzitnih poti in virov oskrbe,
  - vključevanju obnovljive energije v omrežje in povečevanju uporabe obnovljivih virov energije z zmanjšanjem omejevanja obnovljive energije;
78. poudarja pomen tesnejšega in učinkovitejšega sodelovanja z zasebnim sektorjem in finančnimi institucijami, kot sta Evropska investicijska banka in Evropska banka za obnovo in razvoj, da bi spodbudili potrebno financiranje, predvsem za prednostne čezmejne projekte; poziva Komisijo, naj preuči tudi ostale inovativne finančne instrumente in pomaga pri spodbujanju vzpostavljanja javno-zasebnih partnerstev, za katera morajo lokalni, regionalni in nacionalni organi zagotoviti ustrezne spodbude ter potreben zakonodajni okvir in podporo politikam; v zvezi s tem poudarja potrebo po razvoju tehnične pomoči in finančnega inženiringa na ravni lokalnih in regionalnih organov, s čimer bi lokalne akterje podprli pri oblikovanju projektov energetske učinkovitosti, npr. z izkoriščanjem instrumenta za tehnično pomoč ELENA v okviru evropskega partnerstva za inovacije in izkušenj družb za energetske storitve (ESCO) glede infrastrukture za energetske učinkovitost;
79. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov oceni potrebo po dodatnih ukrepih za varstvo podatkov ter vloge in odgovornosti različnih akterjev, med drugim glede dostopa do podatkov in pravic do branja in spreminjanja ter glede posedovanja podatkov in ravnanja z njimi, ter da po potrebi izda ustrezne regulativne predloge in/ali smernice;
80. meni, da bi morali za to, da bi upravičili prednostno obravnavo nekaterih projektov, upoštevati naslednja merila:
- projekt mora imeti evropsko razsežnost (= jasen javni interes EU),
  - nujnost projekta mora biti prikazana na podlagi hierarhije infrastrukture,
  - projekt mora biti skladen s podnebnimi cilji, cilji energetske učinkovitosti in okoljskimi cilji,
  - mora biti skladen z dolgoročno energetske politiko EU (ki omogoča prožno in večfunkcionalno izvajanje in izogibanje „učinkom zaklepanja“),
  - mora nuditi dobro razmerje med stroški in koristi ter dobro stroškovno učinkovitost,
  - mora biti tehnično dovršen;
81. meni, da za to, da bi omogočili nadaljnje določanje prednostnih projektov, bi morali upoštevati naslednja merila:

- ali projekt izboljšuje solidarnost med državami članicami,
  - zrelost projektov,
  - ali projekti minimalno vplivajo na okolje,
  - ali zadevnemu prebivalstvu ponujajo najboljšo rešitev;
82. poudarja, da je treba nujno pospešiti združevanje notranjega energetskega trga, predvsem s spodbujanjem projektov, s katerimi bi zagotovili, da bi sosednje države imele uravnoteženo nacionalno energetske mešanice;
83. poudarja, da je treba odstraniti ovire na področju konkurence in tržno usmerjenega razvoja vseh energetskih infrastruktur, vključno z daljinskim ogrevanjem in hlajenjem;
84. opozarja, da geografske ovire, značilne za položaj otoških ozemelj, zelo otežujejo njihovo vključevanje v energetske omrežje Unije in da jim je treba nameniti posebna sredstva za zmanjšanje njihove energetske odvisnosti, bodisi z razvojem njihovega notranjega potenciala na področju obnovljivih energij bodisi s spodbujanjem energijske učinkovitosti in varčevanja z energijo;
85. poudarja, da je treba izboljšati preglednost s pomočjo jasnega obveščanja javnosti glede namena in podatkov o tehničnem načrtovanju posameznega projekta; poziva, da je treba dokazila o skladnosti z merili preverjati v okviru javnih posvetovanj;
86. meni, da je treba poleg velikih infrastrukturnih projektov podpreti tudi manjše projekte, ki bi lahko imeli visoko dodano vrednost in bi jih bilo mogoče hitreje dokončati;
87. poziva Komisijo, naj zagotovi, da projekti, ki se jim odobri status projektov v evropskem interesu, po odobritvi še naprej izpolnjujejo zgornja merila; meni, da je treba za vsakršno večjo spremembo projekta oceniti njegov status kot projekt v evropskem interesu;

V. Hitri in pregledni postopki za izdajo dovoljenj

88. se strinja, da je treba zagotoviti pravočasno izvajanje projektov v evropskem interesu, in pozdravlja predlog Komisije za poenostavitev, boljše usklajevanje, izboljšanje in pospešitev postopkov za izdajo dovoljenj, vendar le ob spoštovanju načela subsidiarnosti in nacionalne pristojnosti za izdajo dovoljenj, da se zagotovi, da obstoječi roki na teh področjih ne bodo odvrčali zasebnih vlagateljev od inovativnosti;
89. pozdravlja vzpostavitev nacionalnega kontaktne organa („vse na enem mestu“) za vsak projekt evropskega interesa, ki bi deloval kot enotni upravni posrednik med izvajalci in različnimi organi, udeleženi v postopku za izdajo dovoljenj; meni, da je treba v zvezi s čezmejnimi projekti zagotoviti nadaljnje usklajevanje med nacionalnimi točkami „vse na enem mestu“ in da mora imeti Komisija pri takšnem usklajevanju pomembnejšo vlogo; poudarja, da morajo Komisija in nacionalni organi pred ustanovitvijo novih enot „vse na enem mestu“ v celoti izkoristiti obstoječe institucije;
90. poudarja, da morajo biti vsi nacionalni kontaktni organi neodvisni in in ne smejo biti

pod političnim ali gospodarskim vplivom; meni, da je treba projekte v evropskem interesu obravnavati po vrstnem redu prejetja in v časovnem okviru, ki bo določen v prihodnjem predlogu Komisije;

91. poudarja pomen pravočasnega dokončanja projektov in visokokakovostnega dialoga med zainteresiranimi stranmi; spodbuja Komisijo, naj zagotovi sistem za izdajo opozoril (od manj pomembnih do resnih), če država članica prošnje za izdajo dovoljenja ne bi obravnavala v primernem roku, ter naj pozorno spremlja, ali nacionalni upravni postopki zagotavljajo pravilno in hitro izvajanje projekta evropskega interesa; v primeru težav pozdravlja uvedbo okvirnih časovnih omejitev, v okviru katerih morajo pristojni izvršni organi sprejeti dokončno odločitev; odločno poziva Komisijo, naj ob odsotnosti takšne odločitve razišče, ali je takšno zamudo mogoče razumeti kot poskus države članice, da ovira pravilno in hitro izvajanje notranjega trga EU z energijo;
92. poziva Komisijo, naj ob upoštevanju raznolikosti posebnih lastnosti posameznih projektov in njihove ozemeljske značilnosti določi, ali je mogoče vzpostaviti skupne ali usklajene postopke za oblikovanje konkretnih *ad hoc* ključnih ukrepov in najboljših praks (redna izmenjava informacij, pravočasno obveščanje o sprejetih odločbah, skupni mehanizmi za reševanje težav itd.), ter naj oceni ustreznost uporabe arbitražnih postopkov kot orodja za sprejemanje dokončnih odločitev;
93. poudarja, da je treba sprejeti pristop, ki bi v večji meri temeljil na sodelovanju, in priznava, da je zagotavljanje boljšega sprejemanja energetskega projektov s strani lokalnega prebivalstva tesno povezano z zagotavljanjem ustreznih informacij o namenu teh projektov ter z lokalno udeležbo v čim zgodnejši fazi razvoja takšnih projektov; poziva civilno družbo na vseh ravneh, nevladne organizacije, industrijo, socialne partnerje in potrošniške organizacije, naj sodelujejo v posvetovalnem postopku za projekte v evropskem interesu; poziva Komisijo, naj vzpostavi sistem posvetovanja in ocenjevanja za opredelitev in razširitev najboljših praks in znanja glede tega, da javnost soglašala z infrastrukturo;
94. glede na pomen, ki jih imajo regionalne strategije na področju trajnostne energije za razvojni potencial regij, poudarja, da je treba vzpostaviti platforme za izmenjavo najboljših praks, pridobljenih v regijah, pri čemer je treba upoštevati uspešne zgledne občin in regij, ki so se specializirale na področju obnovljivih virov energije, varčevanja z energijo in energetske učinkovitosti; v zvezi s tem poziva k sistemu posvetovanja in ocenjevanja, da se po potrebi opredelijo, razširijo in posnemajo najboljše prakse in znanje o pridobivanju soglasja javnosti glede infrastrukture;
95. poudarja, da predstavlja največji izziv zagotavljanje soglasja lokalne javnosti za projekte energetske infrastrukture; je prepričan, da je soglasje in zaupanje javnosti ter nosilcev odločanja mogoče doseči le s pomočjo odprtih in preglednih razprav med pripravami na sprejemanje odločitev glede projektov energetske infrastrukture;
96. poziva Komisijo, naj oceni, ali sta posodobitev in nadgradnja obstoječih energetskega koridorjev primernejši od odprtja novih koridorjev z vidika stroškovne učinkovitosti in soglasja javnosti;
97. opozarja, da tretji sveženj pri določanju tarif vzpostavlja obveznost za regulatorje, da

ocenijo naložbe ne le na podlagi koristi v njihovi zadevni državi članici, ampak tudi na podlagi koristi v vsej EU; poziva Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev, naj zagotovi, da bodo njeni člani spoštovali to obveznost; poziva Komisijo, naj nadalje oceni, ali stroškov in koristi ni mogoče pošteno razporediti s pomočjo določanja tarif, ali bi lahko bili kompenzacijski mehanizmi, ki bi temeljili na strogi preglednosti, koristni za odobritev čezmejnih projektov ali ustreznih notranjih projektov, ki so potrebni za doseganje energetskih ciljev EU;

98. priporoča širše obveščanje o pomenu energetskih omrežij v Evropski uniji; Komisijo poziva k razmisleku o evropski informativni in komunikacijski kampanji o energetskih omrežjih, ki bi se izvajala na nacionalni in lokalni ravni;

VI. Finančni instrumenti

99. ugotavlja, da so naložbe v omrežja ciklične narave in da jih je treba obravnavati glede na stanje v preteklosti; poudarja, da se stara velik delež infrastrukture, ki je bila v preteklih desetletjih zgrajena za medsebojno povezovanje centraliziranih elektrarn; poudarja, da bo družba pričakovala optimiziranje stroškov ohranjanja delovanja obstoječe infrastrukture in izgradnje nove infrastrukture prek javno-zasebnih partnerstev in prek razvoja inovativnih finančnih instrumentov; poudarja, da je treba natančno določiti potrebe na področju infrastrukture ter se izogniti vpetosti v presežne zmogljivosti ob polnem upoštevanju možnosti za doseganje stroškovno učinkovite energijske učinkovitosti;
100. poudarja, da mora učinkovito delovanje trga financirati večino izdatkov za naložbe v zahtevano infrastrukturo na podlagi načel ustrezne porazdelitve stroškov, preglednosti, nediskriminacije in stroškovne učinkovitosti ter v skladu z načelom „uporabnik plača“; od Komisije zahteva, naj oceni, ali obstoječe regulativne spodbude zadostujejo, da se trgu pošlje potreben signal, in kakšne dopolnilne ukrepe potrebujemo, vključno s tistimi za boljša pravila glede porazdelitve stroškov;
101. meni, da če ni nobene regulativne alternative in trg sam ne more zagotoviti potrebnih naložb, se lahko s sredstvi EU financirajo nekateri omejeni projekti evropskega interesa s posebnimi značilnostmi, zaradi katerih komercialno niso donosni, vendar je njihov razvoj potreben za uresničevanje ciljev energetske politike EU; meni, da bi lahko javno financiranje uporabili kot vzvod za zasebne naložbe z oblikovanjem inovativne mešanice finančnih instrumentov, če to ne izkrivlja konkurence;
102. ugotavlja, da Evropski sklad za regionalni razvoj bistveno prispeva k financiranju projektov energetske infrastrukture in drugih projektov ter opozarja na bistveno vlogo kohezijske politike na lokalni in regionalni ravni, kar zadeva energetska učinkovitost in doseganje ciljev EU glede obnovljivih virov energije;
103. poudarja, da kohezijski in strukturni skladi morajo imeti še naprej osrednjo vlogo pri naših infrastrukturnih projektih; meni, da bi bil kakršen koli poskus ustvarjanja novih sektorskih skladov s sredstvi kohezijske politike zgrešen;
104. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo financiranje naložb v infrastrukturo tržno zasnovano, da bi tako preprečili izkrivljanje konkurence in ustvarjanje napačnih

spodbud za naložbe, vendar pod pogojem, da se tudi zagotovi javni interes, zlasti na regionalni in lokalni ravni ter na ozemljih s posebnimi geografskimi značilnostmi, kot so otoki, gorate regije in zelo redko poseljene regije, in sicer s pomočjo omejenega zneska javnih finančnih sredstev, ki mora privedi do inovativne mešanice finančnih instrumentov, s katero pritegnemo zasebne naložbe;

105. meni, da bi morala Evropska unija financirati trgovinsko neprilučne projekte, ki niso zmožni pritegniti zasebnih vlagateljev, vendar so z energetskega vidika bistveni za medsebojno povezovanje izoliranih regij EU z evropskimi elektroenergetskimi in plinskimi omrežji, kot sestavni del oblikovanja enotnega trga z energijo v Evropski uniji;
106. poziva Komisijo, da javno financiranje omogoči samo državam članicam, ki so v celoti prenesle veljavno zakonodajo EU in jo pravilno uporabljajo, vključno z regulativnimi predpisi, ki so določeni v tretjem svežnju o notranjem trgu;
107. poziva Komisijo, naj pregleda pravila o državni pomoči v zvezi z energetske infrastrukturo in po potrebi predloži predloge o spremembi teh pravil, da bi državam članicam omogočala spodbujanje modernizacije infrastrukture; hkrati poziva Komisijo, naj izda nov dokument s smernicami o javnem financiranju projektov in trenutni zakonodaji o državni pomoči, ki določa jasna merila za javno financiranje energetske infrastrukture; poudarja, da morajo ta dokument pripraviti skupaj GD za energetiko, GD za konkurenco in GD za regionalni razvoj, da se prepreči kakršna koli neskladnost s pravili Komisije;
108. zahteva, da se na podlagi strateških ciljev upošteva geografsko načelo glede prihodnjih energetske subvencij na področju infrastrukture ter raziskav in razvoja; poleg tega vztraja, da že razvite regije pridobijo subvencije za raziskave in razvoj le, če subvencionirano dejavnost izvajajo skupaj z manj razvitimi regijami;
109. poudarja, da je stabilen, predvidljiv in ustrezen zakonodajni okvir, vključno z ustrezno stopnjo donosa in spodbudami za novo infrastrukturo, bistven za spodbujanje naložb v prenos in distribucijo; poudarja, da bi morali regulatorji spodbujati izvajanje novih tehnologij s pomočjo tržnih spodbud in pilotnih projektov;
110. meni, da lahko zasebne naložbe olajšajo pravočasno izgradnjo potrebne energetske infrastrukture, saj je infrastrukturni izziv tako velik, da je treba ustrezno sprostiti zasebna sredstva; meni, da mora Komisija, medtem ko se zasebni vlagatelji soočajo z infrastrukturnim izzivom, vzpostaviti jasne smernice za vključitev tržnih akterjev in zasebnih vlagateljev v tako imenovan „komercialni vod“; meni, da je zaskrbljenost glede možnega vpliva na delovanje trga mogoče odpraviti tako, da se od komercialnih vodov zahteva prenos njihove celotne zmogljivosti na trg;
111. poudarja, da bi morali v čim večji meri izkoristiti tržna orodja, vključno z izboljšanjem pravil o porazdelitvi stroškov, projektnimi obveznicami, obnovljivimi skladi, delniškimi skladi za obnovljive vire energije, jamstvi za posojila, nekomercialnimi instrumenti za delitev tveganja, spodbudami za financiranje javno-zasebnih partnerstev, partnerstvi z Evropsko investicijsko banko – z izboljšanjem njene zmogljivosti za posredovanje in s povečanjem razpoložljivih sredstev – ter z uporabo prihodkov od dražbe v okviru

sistema za trgovanje z emisijami za projekte, povezane z obnovljivimi viri energije in energetska učinkovitostjo, ter po potrebi z drugimi finančnimi instrumenti; poziva Komisijo, naj upošteva finančne zmogljivosti in tržne razmere v manj razvitih državah članicah;

112. podpira zamisel o izdaji splošnih evropskih projektih obveznic za financiranje velikih potreb Evrope po infrastrukturi in strukturnih projektov v okviru agende EU 2020, vključno z novo strategijo o razvoju energetske infrastrukture; meni, da bi projektne obveznice EU zagotovile potrebne naložbe in ustvarile zadostno zaupanje, s čimer bi lahko veliki naložbeni projekti pritegnili potrebno podporo in bi na ta način postali pomemben mehanizem za čim večjo javno podporo; poudarja, da morajo za trajnostni položaj Evrope ti projekti tudi prispevati tudi k ekološki preobrazbi našega gospodarstva;
113. zlasti meni, da lahko projektne obveznice EU postanejo ključni finančni instrument za potrebne naložbe v energetska infrastrukturo v Evropi, ki bi pomagal zasebnim projektom družbam pritegniti finančna sredstva vlagateljev s kapitalnega trga; poziva Komisijo, naj čim prej pripravi zakonodajni predlog o projektih obveznicah EU;
114. poudarja, da je pomembno, da regulatorji razvijejo skupno metodologijo za porazdelitev stroškov pri čezmejnih infrastrukturnih projektih, saj so za takšne spodbude za omrežno infrastrukturo značilne številne tržne pomanjkljivosti, ki so večinoma posledica naravnega monopola in pomanjkanja konkurence;
115. opozarja, da so pomembne pregledne, sorazmerne, poštene in nediskriminatorne tarife, da se zagotovi ustrezna porazdelitev stroškov pri naložbah v čezmejno in notranjo infrastrukturo za prenos, pri čemer bi čezmejni vplivi lahko precej prispevali k doseganju ciljev politike EU, poštenim cenam za porabnike in večji konkurenčnosti; odločno poziva države članice, naj se vzdržijo uporabe prenizkih reguliranih tarif; pozdravlja predlog Komisije v zvezi z REMIT;
116. poudarja pomen povečanja zmogljivosti medsebojnega povezovanja energetskih omrežij na čezmejni ravni in zagotavljanja sredstev, ki so potrebna za doseganje zastavljenih ciljev, med drugim teritorialne kohezije;
117. poziva k vzpostavitvi izboljšanih finančnih instrumentov na evropski ravni za podporo prizadevanju lokalnih regionalnih oblasti na področju naložb v trajnostno proizvodnjo energije;
118. pozdravlja pobudo Komisije, da bo leta 2011 predstavila predlog za rešitev vprašanja o porazdelitvi stroškov pri tehnološko zahtevnih ali čezmejnih projektih, saj to velja za eno od glavnih ovir pri razvoju čezmejne infrastrukture, prav tako bo predstavila nov finančni instrument za podporo prednostnih projektov v obdobju 2014–2020;
119. meni, da je pomembno, da v prihodnje dobi večji poudarek tudi upravljanje finančnih jamstev za naložbe, in da bosta vzpostavitev načrtovanega okvira financiranja in načrtovanje za proračunsko obdobje 2014-2020 ustrezno usklajena;

VII. Druga infrastrukturna vprašanja

120. meni, da morajo za vse zunanje cevovode in druga energetska omrežja, ki vstopajo na ozemlje Evropske unije, veljati pregledni medvladni sporazumi, pravila o notranjem trgu, vključno s pravili o dostopu tretjih strank, določbe o namembnosti, nadzor porazdelitve in upravljanje ozkih grl, trajanje pogodb ter klavzule „vzemi ali plačaj“; poziva Komisijo, naj zagotovi, da trenutni in prihodnji cevovodi ter trgovinski sporazumi upoštevajo evropski pravni red o energetiki, in po potrebi ukrepa;
121. poziva Komisijo, naj dodatno omeji odobravanje izjem v zvezi z dostopom tretjih strank do energetske infrastrukture in za izjeme, odobrene za pregled, preveri, ali so še vedno potrebne; ugotavlja, da bi se morala z zagotovitvijo javnih financ ali podpore za projekte prek instrumentov, kot so projektne obveznice, podprte s strani Evropske investicijske banke itd., zmanjšati ali odpraviti potreba po sprejemanju izjem v zvezi z dostopom tretjih strank;
122. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in državam članicam.

OBRAZLOŽITEV

Kaj je boljši način za praznovanje šestdesete obletnice Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) kot to, da razmislimo o povezanem evropskem energetske omrežju in se spomnimo na radijski prenos izjave Jeana Monneta z dne 10. februarja 1953, v kateri je napovedal, da od tega jutra naprej ni več nemškega premoga, belgijskega premoga, francoskega premoga, italijanskega ali luksemburškega premoga, ampak evropskega premoga, ki svobodno kroži med šestimi državami članicami ESPJ, ki se obravnavajo kot enotno ozemlje.

Zdaj, nekaj desetletij kasneje, je cilj bolj ambiciozen, saj zajema energijo kot celoto.

Glavna prizadevanja za oblikovanje izvirne politike je mogoče najprej zaznati v beli knjigi iz leta 1995 "Energetska politika za Evropsko unijo" in nato v zeleni knjigi iz leta 2000 "K evropski strategiji za zanesljivost oskrbe z energijo".

Prva je zagovarjala povezovanje nacionalnih trgov in je takrat priporočala liberalizacijo kot način za spodbujanje prometa. Dialog med državami proizvajalkami in združeno Evropo je bil videti kot način vodenja energetske politike, ki bi presegel "dvostranske" pristope, torej med državami članicami in državami dobaviteljicami izven Skupnosti.

Zelena knjiga temelji na nekaterih zanimivih izjavah: priznanju, da se energetska odvisnost ne bo zmanjšala, in izjavi o omejeni sposobnosti Evrope, da vpliva na pogoje, ki vplivajo na oskrbo z energijo. Zato je bilo ugotovljeno, da je bistveno vplivati na povpraševanje, in ponovno se je pojavil pomen varčevanja z energijo, zlasti v stavbah in pri prevozu. Treba je opozoriti, da se je v letu 2000 pričakovalo, da bodo države spoštovale določbe Kjotskega protokola, in Evropa, kot vodilna pobudnica tega sporazuma, je bila še posebej pripravljena odigrati svojo vlogo.

Zelena knjiga iz leta 2006 ("Evropska strategija za trajnostno, konkurenčno in varno energijo") je bila takrat upravičeno priznana kot najbolj ambiciozen dokument, saj povzema obnovljene cilje evropske energetske politike: trajnost in spodbujanje obnovljivih energij, konkurenčnost in odpiranje trgov, zanesljivost oskrbe in raznovrstnost virov. Določa tudi zelo specifične predloge, vključno z izboljšanjem medsebojnih povezav med državami članicami.

Znameniti trikrat 20 ali zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 20 % do leta 2020, izboljšanje energetske učinkovitosti za 20 % in povečanje rabe obnovljivih virov energije za 20 % je krajši način izražanja evropskih prednostnih nalog, lahko pa ga celo opišemo kot kompas za ukrepe evropske politike, ki ga je sprejel tudi Evropski svet.

Poleg takšnega razvoja dogodkov se tudi jasno zavedamo, da je dvostranski pristop h geopolitiki (sporazumi držav članic z državami proizvajalkami) nepremišljen in ga je treba nadomestiti s skupno politiko (ali s strategijo "z enim glasom"), ki bi morala po ratifikaciji voditeljev držav in vlad omogočiti, da energetska politika postane del skupne zunanje politike.

Bistveno je, da se potegnejo vsi potrebni zaključki iz veljavnih direktiv in določb tako imenovanega "tretjega svežnja o notranjem energetske trgu", nato pa je treba vzpostaviti

podlago za načrtovanje in naložbe v evropsko omrežje, upravljavce omrežij za prenos energije pa prisiliti, da med seboj sodelujejo pri pripravi nacionalnih razvojnih načrtov za omrežja za plin in elektriko ter da začnejo upoštevati interes EU kot celote.

Lizbonska pogodba je kot osnovni cilj določila spodbujanje medsebojnega povezovanja energetskih omrežij.

Dejstvo je, da so za kakršen koli trden napredek potrebne zelo močne politične zaveze in precejšnje naložbe. Nikoli ni bilo enostavno uresničiti napredek v Evropski uniji in na specifičnem področju energetske politike je bilo preveč trenja med državami članicami, preveč nacionalnih interesov v napoto in preveč razdrobljenosti trga – vse to so ovire, ki jih je mogoče odpraviti le z odločenostjo in energetsko politiko.

Za oboje – energetsko politiko in odločenost – se zdi, da ju najdemo v sporočilu "Energija 2020", ki poziva h korenitim spremembam v pristopu, ki smo ga imeli do zdaj glede ključnih vidikov, kot so energetske infrastrukture in omrežja, ki jih je treba mobilizirati in okrepiti pod geslom »Evropa, gospodarna z viri«.

Pozdraviti bi morali tudi sporočilo iz leta 2010 "Prednostne naloge energetske infrastrukture za leto 2020 in naprej", ker sprejema enako pogumen in vizionarski pristop. Sam Jean Monnet je trdil, da je potrebno nadaljevati korak za korakom, da bi ustvarili Evropo, in da je pomembno imeti cilj, ki je dovolj jasen, da ga ne bi izgubili izpred oči.

II

Naš cilj se osredotoča na energetske infrastrukture, ki so po mnenju Komisije "zastarele in slabo medsebojno povezane". So bistvene za doseganje ciljev, ki jih EU zasleduje že desetletja, to je zmanjšanje ravni ogljika, zagotavljanje varnosti oskrbe in stabilnosti cen za potrošnike ter razvoj enotnega trga z energijo, ki zagotavlja dostop do virov energije po dostopnih cenah za podjetja in državljane. Poleg tega je treba omeniti še solidarnost med državami članicami, saj ni mogoče govoriti o varnosti, ne da bi omenili solidarnosti v Evropi.

Soočamo se celo vrsto nujnih vprašanj, kot so izjemna rast proizvodnje vetrne električne energije v območjih okrog Severnega morja in Baltika, velik potencial obnovljivih virov energije v južni Evropi in severni Afriki, težave pri shranjevanju velikih količin električne energije, potreba po polnjenju električnih vozil ter prevoz in skladiščenje CO₂ in vodika.

Nemogoče je rešiti vseh, če ne bomo predvideli novih omrežij in novih medsebojnih povezav tako znotraj EU kot tudi s tretjimi državami.

Moramo:

- (a) opredeliti potrebno infrastrukturo;
- (b) določiti merila za sprejemanje odločitev o tem, katere projekte bi morali opredeliti kot "projekte evropskega interesa" ob upoštevanju uravnoteženega razvoja v različnih regijah;
- (c) zagotoviti, da se ti projekti izvedejo v razumnem časovnem okviru, oblikovati formule, s katerimi rešiti sporno vprašanje postopkov odobritve in podeljevanja licenc

- v državah članicah, zagotoviti razpravo, informacije in sodelovanje javnosti;
- (d) izboljšati porazdelitev stroškov;
- (e) zagotoviti financiranje, ki bo pritegnilo in povečalo zasebne naložbe.

III

Kar zadeva električno energijo, bi morala Komisija doseči napredek pri opredelitvi in izvajanju svojih predlogov o prednostnih koridorjih za povezovanje evropskih prometnih omrežij do leta 2020, zlasti infrastrukture in medsebojnih povezav, potrebnih za povezovanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov. Bistveno je pospešiti opredelitev in gradnjo elektroenergetskih avtocest kot sestavnih delov dolgoročnega projekta, kjer pa ni prostora za neodgovorne zamude.

Nove omrežne infrastrukture bi morale sprejeti "inteligentna omrežja" s pomočjo sredstev, ki jih bodo ponujale nove informacijske in komunikacijske tehnologije. Ta "inteligenca" bo na voljo državljanom, ki bodo lahko nadzorovali svoje gospodinjske aparate, da se preprečijo izgube in zmanjšajo individualni in skupinski stroški.

Plin predstavlja posebne težave. Odvisnost od enega samega vira v vzhodni Evropi daje razlog za skrb, ker lahko povzroči težave pri dobavi v neugodnem času, kot se je zgodilo v preteklosti. Raznovrstnost virov oskrbe bi morala biti ključna značilnost nove politike, usmerjene k varovanju oskrbe.

Nov element, ki ga je treba upoštevati v povezavi s tradicionalnimi omrežji in infrastrukturo, je "ogljikovid", ki bo potreben za zajemanje, prevoz in shranjevanje CO₂.

IV

Postopki za izdajo licenc in dovoljenj v različnih državah članicah so se izkazali za posebno težavni pri poskusu izvajanja projektov energetske infrastrukture v razumnem časovnem okviru. Vsaka država ima svojo zakonodajo o izdaji takšnih dovoljenj v skladu s svojo notranjo upravno strukturo. Nasprotovanje udeleženih prebivalcev včasih dobi razsežnosti, ki hromijo celoten projekt ali izjemno otežijo kakršen koli napredek.

Verjamemo, da če je bil projekt opredeljen kot projekt "evropskega interesa", je treba v državi članici imenovati en sam kontaktni organ ("vse na enem mestu"). Ta organ bi moral delovati kot posrednik, ki zagotavlja razumevanje in komunikacijo med izvajalci, organi in udeleženimi prebivalci, ter bi moral zagotavljati usklajevanje med kontaktno točko "vse na enem mestu" in generalnim direktoratom Komisije za energijo. Sodelovanje javnosti je treba zagotoviti od trenutka prve zasnove projekta. Izjemno pomembno je, da imajo udeleženi prebivalci na razpolago vse tehnične, okoljske, gospodarske in pravne informacije že od samega začetka, da bodo med razvojem procesa odločanja sposobni navesti razloge in utemeljitve, za katere menijo, da so ustrezni. Enako bo veljalo v različnih fazah postopka, na primer v času njegovega izvajanja. Države članice bi morale zagotoviti učinkovito usklajevanje postopkov za presojo okoljskih vplivov, ki jih je treba vedno izvesti v zgodnji fazi načrtovanja in razvoja projekta.

Če bi bilo izvajanje projekta kljub temu ogroženo, bi lahko ustanovili arbitražno telo po vzoru

nemškega poskusa "Stuttgart 21".

V

Izračuni, navedeni v sporočilu Komisije, navajajo znesek enega bilijona EUR v desetih letih, da se dosežejo vidni rezultati na področju energetske politike in podnebnih ciljev. Od tega zneska bo približno 200 milijard EUR potrebnih za omrežja za prenos energije. Polovico, to je okoli 100 milijard EUR, bo treba zagotoviti iz javnih sredstev, vendar ta znesek ne sme biti razlog za preplah, saj bo EU imela precejšnje koristi v smislu delovnih mest, širjenja tehnologij, tehnološke vodilne vloge ter povečanja BDP.

Skupaj z jasnimi gospodarskimi koristmi v tradicionalnem smislu bi morali upoštevati tudi druge vse bolj pomembne parametre, kot so zmanjšanje onesnaževanja, celovitejši ukrepi boja proti podnebnim spremembam in izboljšanje kakovosti ponudbe, ki bodo koristili potrošnikom.

VI

Jasno je, da takšnih ambicioznih projektov ni mogoče uresničiti brez odločnosti in vztrajnosti podjetij v energetske sektorju, ki morajo uporabiti vso svojo domišljijo in si prizadevati za reševanje velikih projektov, ki jih zahteva moderna doba. Prav tako je jasno, da ni mogoče ničesar doseči brez odločnega sodelovanja evropskih institucij. Do zdaj je kljub pohvalnim pobudam in nenehnim prizadevanjem skupni energetska politika EU manjkal odločen evropski zagon.

Evropa kot taka se sooča s številnimi izjemno resnimi zavezami. Na eni strani je daleč od dokončne uresničitve cilja o pravem notranjem energetske trgu, na drugi pa je napočil čas, da spregovori z enim glasom in opredeli skupne kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje energetske politike v korist evropskih državljanov in podjetij.

Sporočilo Komisije kaže, da gremo v pravo smer.

Iz naših energetske pomanjkljivosti moramo črpati moč za izgradnjo Evrope, ki bo v energetske smislu trdna in živahna ter bo v tem jubilejnem letu dorasel naslednik Evropske skupnosti za premog in jeklo, velikega izuma in zibelke EU.

24. 5. 2011

MNENJE ODBORA ZA OKOLJE, JAVNO ZDRAVJE IN VARNOST HRANE

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o prednostnih nalogah glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje
(2011/2034(INI))

Pripravljalca mnenja: Rovana Plumb

POBUDE

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da bi morale biti načrtovanje projektov energetske infrastrukture v skladu s previdnostnim načelom; za akcijske načrte bi morali izvesti poglobljene presoje okoljskega vpliva za vsak primer posebej, pri čemer bi upoštevali lokalne in regionalne okoljske razmere;
2. poudarja, da je treba nujno nadgraditi in posodobiti energetske infrastrukture EU za doseganje ciljev strategije EU 2020, tako da bo mogoče v mešanico energetskega virov po letu 2020 vključiti še večji del obnovljivih virov energije; poziva k razvoju pametnih in superomrežij, vzpostavitvi povezav med omrežji in razširitvi plinskih omrežij, s čimer bi lahko zmanjšali emisije toplogrednih plinov in povečali zanesljivost oskrbe;
3. poudarja, da so potrebna večja vlaganja v energetske infrastrukture, da bi do leta 2050 dosegli zastavljene cilje nizkoogljičnega gospodarstva; opozarja, da bodo stroški brez teh vlaganj veliko večji zaradi poslabšanja okolja, dvigovanja cen energije, večje negotovosti glede oskrbe z energijo, zmanjšane konkurenčnosti in odvisnosti, pa tudi zaradi zmanjšanja zaposlenosti in socialne blaginje; je prepričan, da bi lahko potrebne naložbe pridobili z razvojem inovativnih instrumentov financiranja; vlaganja bi lahko zagotovili iz zasebnih in javnih virov, medtem ko bi lahko prihodke od davka na finančne transakcije, zelenega davka oziroma davka na ogljikov dioksid in prodaje pravic na dražbi iz revidiranega sistema trgovanja z emisijami uporabili za premostitev vrzeli v financiranju in spodbujanju vlaganj, na primer s prilagoditvijo naših energetskega omrežij zahtevam energije iz obnovljivih virov; pozdravlja pobudo Evropske komisije o projektih obveznicah, s

katerimi bi zagotovili sredstva za večje infrastrukturne projekte, in meni, da bi bilo treba tako pridobljena sredstva uporabiti za lažjo uvedbo pametnih omrežij;

4. meni, da bi bilo treba uporabljati subvencije EU za energetska infrastrukturo samo, kadar trg ne more spodbuditi potrebnih naložb, saj bi subvencije sicer onemogočale inovativne tržne rešitve;
5. poudarja, da je postopno opuščanje okolju škodljivih subvencij v energetiki, tako na nacionalni kot na evropski ravni, osrednji cilj strategije EU 2020, saj škodujejo ciljem EU na področju podnebnih sprememb, biotske raznovrstnosti, energetske učinkovitosti in drugih poglobitvenih politik;
6. želi spomniti na dogovor skupine G-20 iz Pittsburgha leta 2009, da bodo subvencije za fosilna goriva postopoma odpravljene; je prepričan, da bo treba postopoma odpraviti tudi javne subvencije za infrastrukturo za fosilna goriva, in predlaga, naj se v instrumentih financiranja s podporo EU da prednost takim projektom, ki so močno v evropskem interesu in pomembno prispevajo k evropskim ciljem glede podnebja in obnovljivih virov energije;
7. ugotavlja, da bi bili stroški za potrebne naložbe manjši, če bi bila sestavna dela evropske strategije energetska učinkovitost in obvladovanje povpraševanja; zato ponovno poziva k uvedbi obvezujočega 20-odstotnega cilja na področju energetske učinkovitosti do leta 2020 in k ambiciozno zastavljenemu dolgoročnemu cilju do leta 2030 in 2050; poziva, naj bo sestavni del evropske energetske politike tudi obvladovanje povpraševanja, torej obdavčitev energetske porabe naprav in odjemalcev, na primer z različnimi cenami energije, ki ne bodo vezane na določene ure ali minute;
8. poziva Komisijo, naj preuči infrastrukturne potrebe do leta 2050, in sicer na predpostavki 100-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov in upošteva ambiciozno zastavljene politike varčevanja z energijo;
9. ugotavlja, da so z energetska infrastrukturo povezana velika tveganja: operativna (na primer prezasedenost, zagotavljanje stalne oskrbe), naravna (na primer potresi, poplave), okoljska (na primer onesnaženje, izgubljanje habitatov in biotske raznovrstnosti) ali antropogena oziroma politična (na primer varnost, terorizem); zato poziva, naj se odločitve o razvoju pametnih omrežij izvajajo tako, kot to določa Direktiva ES 2008/114 o kritični infrastrukturi; predlaga, naj države članice zagotovijo kartiranje tveganja kot orodje za sprejemanje odločitev in spremljanje rezultatov uvajanja pametnih omrežij, da bi izboljšale njihovo medsebojno povezanost;
10. želi spomniti, da je treba pred vlaganjem v energetska infrastrukturo analizirati, kje so zaželeni naložbe in ali je potrebno usklajevanje med državami članicami; meni, da bi bilo treba pri teh analizah upoštevati koristi trajnostne proizvodnje energije;
11. poziva k izvedbi analize, s katero bi poiskali možnosti za zmanjšanje infrastrukture prek politike za energetska učinkovitost, in da bi prednostno preučili, ali bi bilo mogoče nadgraditi ali posodobiti obstoječo infrastrukturo in zgraditi novo, ki bi jo bilo mogoče zgraditi poleg obstoječe električne ali prometne infrastrukture;

12. opominja, da utegnejo razlike med nacionalnimi predpisi ovirati učinkovite naložbe; poziva Komisijo, naj te ovire preuči in poišče možne rešitve;
13. želi spomniti, da bodo pri izgradnji, delovanju in razgradnji projektov energetske infrastrukture poleg kapitalskih in operativnih stroškov nastali tudi znatni okoljski stroški; poudarja, da je te stroške pomembno upoštevati v analizi stroškov in koristi, pri čemer je treba uporabiti pristop upoštevanja stroškov za ves življenjski cikel;
14. poziva k sprejetju najvišjih možnih varnostnih in okoljskih standardov za vso energetska infrastrukturo, vključno s programi sodelovanja med državami članicami, da bi zmanjšali nezaupanje javnosti in spodbujali njeno naklonjenost; državam članicam priporoča, da zagotovijo ustrezno obveščenost državljanov, civilne družbe, gospodarskih subjektov in socialnih partnerjev o potrebi po nadgraditvi in posodobitvi energetskih omrežij, s čimer bi se povečala njihova zanesljivost, pa tudi zanesljivost oskrbe in vključevanje energije iz obnovljivih virov, ter naj potrošnikom omogočijo, da bodo imeli koristi od nove tehnologije in pametne uporabe energije, s čimer bodo povečale energetska učinkovitost;
15. meni, da je potreben skupni pristop do izboljšanja evropske energetske infrastrukture, saj posamezne države članice tega ne bodo zmogle same; opominja, da do okoljskih koristi ne pride nujno v tistih državah, ki izvedejo potrebne naložbe; poleg tega poudarja, da je treba razmisliti o dolgoročnih ciljih, saj mora energetska infrastruktura, ki jo načrtujemo danes, zdržati še desetletja;
16. poziva države članice, naj posodobijo nacionalna energetska omrežja in jih povežejo z evropskim zelo pametnim omrežjem, hkrati pa zagotovijo večje zmogljivosti za skladiščenje energije v EU (vključno z večnamenskimi obrati za plin/vodik, velikimi in malimi hidroelektrarnami, visokotemperaturno sončno tehnologijo in drugimi vrstami tehnologije) ter stabilno in zanesljivo oskrbo s cenovno dostopno energijo; poleg tega poudarja, da je treba vsa omrežja prilagoditi, tako da bodo zagotavljala nemoteno oskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov ter da bodo v celoti izkoriščene možnosti za ekološko optimalizacijo pri načrtovanju tras, in jih posodobiti, da bi preprečili izgubo energije; poudarja tudi, da je treba sprejeti dodatne ukrepe za priključitev oddaljenih območij (na primer otokov in obrobni območij) na evropsko elektroenergetsko omrežje;
17. poziva Komisijo, naj ob razvoju načrtov za energetska infrastrukturo upošteva morebitno nevarnost selitve industrijskih virov ogljika, zlasti v državah z obsežnimi mejami in geografsko bližino držav, ki niso članice EU; poziva Komisijo, naj spremlja uvoz električne energije in naj bo pripravljena na uvedbo ukrepov, da bi od uvoznikov zahtevala vrnitev pravic iz sistema za trgovanje z emisijami, če bi zaznala nepošteno konkurenco na notranjem trgu;
18. opominja, da so raziskave in inovacije na področju energije pomembne za pospešitev prehoda na trajnostno gospodarstvo;
19. pozdravlja predlog Komisije, da bi pospešili postopke izdajanja dovoljenj in jih napravili preglednejše; poudarja, da je treba okrepiti zgodnje ozaveščanje in sodelovanje regionalnega prebivalstva v procesu odločanja, pa tudi okrepiti in natančneje opredeliti pravico državljanov do pritožbe v zvezi z uradnimi odločitvami, kar lahko poveča zaupanje in naklonjenost javnosti energetskim objektom; poziva, naj se v te namene na

spletu javno objavijo osnove načrtov, tako da bi lahko vsi zainteresirani dostopali do njih.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	24.5.2011
Izid končnega glasovanja	+: 56 -: 3 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Milan Cabrnock, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Nick Griffin, Françoise Grossetête, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Holger Krahnmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panajotov (Vladko Todorov Panayotov), Gilles Pargneaux, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Vittorio Prodi, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Teodoros Skilakakis (Theodoros Skylakakis), Bogusław Sonik, Salvatore Tatarella, Mihailis Tremopulos (Michail Tremopoulos), Åsa Westlund, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Matthias Groote, Riikka Manner, James Nicholson, Marit Paulsen, Rovana Plumb, Marianne Thyssen, Mihailis Tremopulos (Michail Tremopoulos), Marita Ulvskog, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev)

14.4.2011

MNENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

o prednostnih nalogah glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje
(2011/2034(INI))

Pripravljaec mnenja: Joachim Zeller

POBUDE

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. opozarja, da so varna, trajnostna in konkurenčna energija ter ustrezna, povezana in zanesljiva energetska omrežja z učinkovitimi notranjimi povezavami eden izmed najpomembnejših prihodnjih izzivov za regije EU; poudarja, da so posodobitev in obnovitev energetske infrastrukture, spodbujanje vseevropskih energetskih omrežij in obnovljivih virov energije, razvoj domačih elektroenergetskih in plinovodnih povezav ter vključitev izoliranih delov EU v evropski energetski trg bistveni za uresničitev ciljev 20-20-20 in strategije Evropa 2020; ugotavlja, da je raven zmogljivosti za medsebojno povezovanje v številnih državah pod 10-odstotnim pragom; poudarja, da je treba energetske politiko EU usklajevati in določati na ravni celotne Evrope in da bi evropska omrežja, povezana s sosednjimi državami, spodbudila konkurenco na skupnem evropskem energetskem trgu ter povečala solidarnost med državami članicami; meni, da bi morali Unija, države članice in regionalni organi v tem kontekstu sodelovati, da bi izboljšali čezmejno infrastrukturo, pa tudi infrastrukturo, ki povezuje energetske avtoceste z nacionalnimi distribucijskimi omrežji; poudarja, da imajo regionalni in lokalni organi v sodelovanju z nacionalnimi točkami „vse na enem mestu“ pomembno vlogo pri trajnostnem načrtovanju, v procesih izdajanja dovoljenj ter pri predstavljanju projektov energetske infrastrukture javnosti;
2. poudarja, da predstavlja največji izziv zagotavljanje soglasja lokalne javnosti za projekte energetske infrastrukture; je prepričan, da je soglasje in zaupanje javnosti ter nosilcev odločanja mogoče doseči le s pomočjo odprtih in preglednih razprav med pripravami na sprejemanje odločitev glede projektov energetske infrastrukture;

3. poudarja, da je treba omrežje EU posodobiti v celoti in da mora Unija podpreti prizadevanja držav članic in regij pri tej nalogi ter da morajo biti vse regije, vključno z najbolj oddaljenimi območji, vključene v vse faze in v vse postopke izvajanja, da bi ohranili teritorialno kohezijo;
4. poziva Komisijo, naj pregleda obstoječo energetska infrastrukturo in predstavi predloge za izgradnjo novih infrastrukturnih zmogljivosti, s čimer bo zagotovila, da bodo njene politike za energetska infrastrukturo regijam omogočile, da postanejo tako proizvajalci kot tudi odjemalci trajnostne energije; poudarja, da je to potrebno tako iz varnostnih kot tudi iz gospodarskih razlogov;
5. poziva Komisijo, naj predstavi ambiciozno strategijo za sektor ogrevanja in hlajenja;
6. meni, da je razvoj proizvodnje električne energije na regionalni ravni pomembno sredstvo za zagotavljanje energetske samozadostnosti v različnih delih Evrope, predvsem v baltski regiji, ki je še naprej izolirana in odvisna od enega samega vira oskrbe; ugotavlja, da imajo regije širok nabor virov, ki jih lahko izkoriščajo, vključno z možnostmi, ki jih nudijo naravni viri, in da bi si morali v bodoče prizadevati za čim večje izkoriščanje teh virov, da bi povečali raznolikost proizvodnje energije;
7. ugotavlja, da Evropski sklad za regionalni razvoj bistveno prispeva k financiranju projektov energetske infrastrukture in drugih projektov ter opozarja na bistveno vlogo kohezijske politike na lokalni in regionalni ravni za povečanje energetske učinkovitosti in doseganje ciljev EU glede obnovljivih virov energije;
8. poudarja, da je treba pri projektih energetske infrastrukture opraviti temeljito presojo vplivov na okolje in pripraviti ustrezne načrte za odzivanje v kriznih razmerah, povezanih z energetska infrastrukturo, predvsem pa za izogibanje okoljskim katastrofam; poudarja, da bi morali načrti za odzivanje predvideti načine za spopadanje s tovrstnimi dogodki s tehničnega in ekonomskega vidika;
9. poudarja, da sodelovanje med občinami in regijami na nacionalni in evropski ravni prispeva k odpravi energetskega otoka, k dokončnemu oblikovanju notranjega energetskega trga in k izvajanju projektov energetske infrastrukture; meni, da lahko cilj evropskega teritorialnega sodelovanja v okviru kohezijske politike in makro-regionalne strategije povečajo priložnosti za sodelovanje v čezmejnih projektih, s čimer bi dosegli učinkovite in pametne medsebojne povezave med nekonvencionalnimi lokalnimi in regionalnimi viri energije ter velikimi energetska omrežji; poudarja, da ustrezna koordinacija infrastrukturnih projektov lahko zagotovi najboljše možno razmerje med stroški in koristmi ter čim večjo učinkovitost skladov EU; v zvezi s tem meni, da je treba regionalno sodelovanje izboljšati, predvsem zato, da bi zagotovili ustrezno povezavo med zastavljenimi prednostnimi nalogami in evropskimi regijami;
10. poudarja pomen povečanja zmogljivosti medsebojnega povezovanja energetske omrežij na čezmejni ravni in zagotavljanja sredstev, ki so potrebna za doseganje zastavljenih ciljev, med drugim teritorialne kohezije;
11. pozdravlja odločitev glede osredotočenja na majhno število infrastrukturnih projektov v obdobju do leta 2020 z izpostavljanjem „projektov evropskega interesa“; poziva

Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami ter regionalnimi in lokalnimi zainteresiranimi stranmi oblikuje natančna merila, ki bi se uporabljala za izbiranje teh projektov;

12. poudarja, da je treba nujno pospešiti združevanje notranjega energetskega trga, predvsem s spodbujanjem projektov, s katerimi bi zagotovili, da bi sosednje države imele uravnoteženo nacionalno energetske mešanice;
13. poziva EU in države članice, naj oblikujejo zavezujoče cilje za medsebojne povezave med državami članicami, bodisi prek specializiranih regionalnih platform bodisi v okviru regionalnih pobud, s katerimi bi olajšali načrtovanje, izvajanje in nadzor zastavljenih prednostnih nalog ter pripravili naložbene načrte in specifične projekte;
14. poudarja pomen projektov južnega koridorja za doseganje temeljnega cilja EU glede diverzifikacije energetske dobavnih poti;
15. vztraja pri celovitosti kohezijske politike in poziva Komisijo, naj ne ustvarja novih sektorskih skladov, na primer za energijo ali podnebje; spodbuja Komisijo, naj pri pripravi ukrepov za energetske politiko, zlasti v zvezi z izbiro projektov, upošteva izkušnje s kohezijsko politiko;
16. meni, da nudijo strukturni skladi možnost za podpiranje posebnih naložb v energetske infrastrukturo; kljub temu meni, da je treba takšne naložbe omejiti na regije, v katerih se trg zaradi političnih in geografskih razlogov spopada z veliko večjimi težavami pri zagotavljanju rešitev za problematiko oskrbe z energijo; zato poziva, naj bo podpora iz strukturnih skladov na načelni ravni vedno pogojena s sprejetjem komercialnega pristopa in skladna z načelom skupne odgovornosti glede financiranja;
17. poziva EU, naj financira energetske projekte, ki ne uspejo privabiti zasebnih vlagateljev, vendar so bistvenega pomena za izpolnjevanje energetske potreb izoliranih delov EU, pri čemer je treba te projekte povezati z evropskimi elektroenergetskimi in plinovodnimi omrežji, kar je sestavni del procesa vzpostavitve enotnega energetskega trga EU;
18. podpira hiter začetek izvajanja partnerstva za inovacije „Pametna mesta“ in poziva ustrezne partnerje, udeležene v procesih načrtovanja trajnostnega urbanega razvoja, naj bolj spodbujajo uporabo instrumentov JESSICA in ELENA in naj ju izkoristijo za naložbe v trajnostno energijo na lokalni ravni, da bi mestom in regijam pomagali pri uvajanju izvedljivih naložbenih projektov na področju energetske učinkovitosti, čistega zgorevanja, obnovljivih virov energije in trajnostnega mestnega prometa; poleg tega opozarja na možnosti čezmejne financiranja s sosedskimi državami v okviru finančnega instrumenta ENPI;
19. ugotavlja, da pobude v nacionalnih regulativnih sistemih še vedno ne zadostujejo, zlasti za visokotvegane in inovativne projekte, kot so pametna omrežja; poudarja, da je treba prilagoditi nacionalne regulativne okvire, in naproša Komisijo, naj se v zvezi s tem pozanima, do kakšne mere so nacionalne zakonodajne spodbude zadovoljive in ustrezne; poziva Komisijo, naj preuči, ali bo vzpostavila sistem nagrad in spodbud za države članice in regije, ki si ne le prizadevajo za hitrejšo obravnavo projektov evropskega interesa, ampak spodbujajo tudi tehnološko usmerjene naložbe in izboljšanje kakovosti

ter inovacije glede energetske infrastrukture;

20. se izreka za pospešitev (največ pet let) in poenostavitev (storitve vse na enem mestu) postopkov za izdajo dovoljenj; poudarja, da mora Komisija sprejeti pristop upravljanja na več ravneh ter da je treba regionalnim in lokalnim ukrepom na nekaterih področjih nameniti pomembnejšo vlogo, da bi določili projekte v evropskem interesu, prednostne naloge na področju energetske infrastrukture in varnosti, energetske dobavne poti, obrate za pridobivanje in predelavo energentov ter skladiščenje in obdelavo odpadkov, saj morajo biti lokalni in regionalni organi v celoti vključeni v zasnovo, financiranje in komuniciranje ter morajo sodelovati pri vseh fazah oblikovanja in izvajanja projektov (vključno z opredelitvijo prednostnih nalog, zasnovo projektov, sprejemanjem odločitev, uporabo in financiranjem, praktičnim izvajanjem in vrednotenjem); poudarja, da mora biti zblíževanje postopkov za izdajo dovoljenj na ravni EU skladno z načelom subsidiarnosti; vztraja pri celovitem pristopu kohezijske politike, ki združuje številne različne sklade, in poziva Komisijo, naj ta pristop ohrani;
21. poziva Komisijo, naj oceni, ali sta modernizacija in posodobitev obstoječih energetskih koridorjev primernejši od novih koridorjev, kar zadeva stroškovno učinkovitost in strinjanje javnosti; poleg tega poziva tudi k oceni zmogljivosti za medsebojno povezovanje med regijami;
22. meni, da trenutno gospodarsko stanje izpostavlja potrebo po sprejetju celovitega pristopa v energetiki, pri čemer je treba ustrezno upoštevati gospodarske, okoljske in družbene vidike; poudarja, da je zato treba premisliti o pozitivnih in negativnih stranskih učinkih, da bi zagotovili, da bodo vsi evropski državljani na srednji in dolgi rok imeli dostop do zanesljive, trajnostne in cenovno dostopne energije;
23. opozarja, da ustvarja tretji energetski sveženj pri določanju tarif obveznost za regulatorje, da naložbe vrednotijo ne le na podlagi koristi v lastnih državah članicah, ampak tudi na podlagi koristi za celotno EU; poziva Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER), naj zagotovi, da bodo njeni člani spoštovali to obveznost, in prosi Komisijo, naj razmisli o mehanizmu nadomestil za primere, ko stroškov in koristi ni mogoče pošteno razporediti s pomočjo določanja tarif, ta nadomestila pa naj se razdeli med zadevna mesta in regije;
24. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo financiranje naložb v infrastrukturo tržno zasnovano, da bi tako preprečili izkrivljanje konkurence in ustvarjanje napačnih spodbud za naložbe, vendar pod pogojem, da se tudi zagotovi javni interes, zlasti na regionalni in lokalni ravni ter na ozemljih s posebnimi geografskimi značilnostmi, kot so otoki, gorate regije in zelo redko poseljene regije, in sicer s pomočjo omejenega zneska javnih finančnih sredstev, ki mora privedi do inovativne mešanice finančnih instrumentov, s katero pritegnemo zasebne naložbe;
25. ugotavlja, da so težave v teh regijah posledica omejenega števila udeležencev na trgu, kar vodi v počasen razvoj in počasno obnavljanje infrastrukture; obžaluje, da to onemogoča splošno uporabo načela „uporabnik plača“, in zato meni, da bo v teh primerih verjetno treba še naprej zagotavljati javno financiranje za izgradnjo infrastrukture, ki je potrebna za razvoj teh nacionalnih in regionalnih energetskih trgov kot delov evropskega energetskega trga; poziva Komisijo, naj s tem v zvezi pregleda pravila glede državne

pomoči in, če je to potrebno, pripravi predloge za spremembo teh pravil, s čimer bi državam članicam omogočila spodbujanje posodobitve infrastrukture;

26. poziva Komisijo, naj izda nove smernice glede javnega financiranja projektov in veljavne zakonodaje na področju državne pomoči, ki bodo vsebovale jasna merila za javno financiranje energetske infrastrukture; poudarja, da je treba te smernice oblikovati v sodelovanju z Generalnim direktoratom za energetiko, Generalnim direktoratom za konkurenco in Generalnim direktoratom za regionalno politiko, da bi preprečila nasprotujoča si pravila Komisije;
27. poziva k sprejetju ukrepov, s katerimi bi zagotovili skladnost z mednarodnimi sporazumi, kot je konvencija iz Espooja, pred samim pričetkom ali nadaljnjim razvojem čezmejnih projektov in opozarja na potrebo po spodbujanju tesnejšega sodelovanja na področju širitve energetskih omrežij, predvsem med Rusijo in Belorusijo ter baltskimi državami, in na potrebo po razvoju dialoga o energiji med EU in Rusijo, predvsem zato, da bi dosegli cilj zanesljive oskrbe z energijo za države članice in regije EU;
28. poudarja pomen tesnejšega in učinkovitejšega sodelovanja z zasebnim sektorjem in finančnimi institucijami, kot sta Evropska investicijska banka in Evropska banka za obnovo in razvoj, da bi spodbudili potrebno financiranje, predvsem za prednostne čezmejne projekte; poziva Komisijo, naj preuči tudi ostale inovativne finančne instrumente in pomaga pri spodbujanju vzpostavljanja javno-zasebnih partnerstev, za katera morajo lokalni, regionalni in nacionalni organi zagotoviti ustrezne spodbude ter potreben zakonodajni okvir in podporo politikam; v zvezi s tem poudarja potrebo po razvoju tehnične pomoči in finančnega inženiringa na ravni lokalnih in regionalnih organov, s čimer bi lokalne akterje podprli pri oblikovanju projektov energetske učinkovitosti, npr. z izkoriščanjem instrumenta za tehnično pomoč ELENA v okviru evropskega partnerstva za inovacije in izkušnje družb za energetske storitve (ESCO) glede infrastrukture za energetske učinkovitost;
29. poudarja, da je otoke in gorate regije zaradi geografskih ovir, ki so lastne njihovem položaju, izjemno težko povezati v energetske omrežje EU; zato poziva Komisijo, naj upošteva različne okoliščine v regijah in naj se osredotoči predvsem na regije s posebnimi geografskimi in demografskimi značilnostmi, kot so otoki, gorate in redko poseljene regije, da bi zagotovili večjo raznolikost virov energije in spodbujali obnovljive vire energije ter s tem zmanjšali odvisnost od uvožene energije; poziva Komisijo, naj med prednostnimi nalogami glede energetske infrastrukture za leto 2020 obravnava tudi posebno stanje otoških energetskih sistemov;
30. opozarja, da je treba spodbujati in posebno pozornost nameniti energetske infrastrukture za izrabo obnovljivih virov energije, še zlasti pa pametni, decentralizirani energetske infrastrukture, v povezavi s sočasnim spodbujanjem energetske učinkovitosti, da bi zmanjšali odvisnost od fosilnih goriv in emisije onesnaževal; poudarja izjemne ekonomske možnosti za regionalni razvoj na področju proizvodnje energije iz obnovljivih virov, skladne s posebnostmi posameznih regij; v zvezi s tem opozarja na obnovljive vire energije in možnosti, ki jih ti nudijo za različne evropske regije, ter na potrebo po zagotavljanju ustrezno medsebojno povezanih pametnih omrežij in zadostnih proizvodnih zmogljivosti v teh regijah; poudarja tudi, da so projekti obnovljivih virov energije lahko

uspešni le, če so nacionalna prenosna omrežja dovolj sodobna, da podpirajo naravo te nove energije; spodbuja omrežne povezave s hidroenergetskimi obrati za skladiščenje energije v alpski regiji in v nordijskih državah;

31. glede na pomen, ki jih imajo regionalne strategije na področju trajnostne energije za razvojni potencial regij, poudarja potrebo po vzpostavitvi platforme za izmenjavo najboljših praks, pridobljenih v regijah, pri čemer je treba upoštevati uspešne zglede občin in regij, ki so se specializirale na področju obnovljivih virov energije, varčevanja z energijo in energetske učinkovitosti; v tem okviru poziva k sistemu posvetovanja in ocenjevanja, s katerim bi, kjer je to mogoče, določili, širili in posnemali najboljše prakse ter znanje za pridobivanje soglasja javnosti glede infrastrukture.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	12.4.2011
Izid končnega glasovanja	+: 40 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Catherine Bearder, Jean-Paul Basset, Victor Boştinaru, Alain Cadec, Tamás Deutsch, Elie Hoarau, Danuta Maria Hübner, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Jacek Olgierd Kurski, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Karima Delli, Richard Falbr, Marek Henryk Migalski, Elisabeth Schroedter, Czesław Adam Siekierski, Patrice Tirolien, Derek Vaughan, Sabine Verheyen

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	26.5.2011
Izid končnega glasovanja	+ : 38 - : 1 0 : 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Adam Gierek, Fiona Hall, Jacky Hénin, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Ani Podemata (Anni Podimata), Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Francisco Sosa Wagner, Ioanis A. Cukalas (Ioannis A. Tsoukalas), Claude Turmes, Niki Tzavela, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Antonio Cancian, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Ivailo Kalfin, Vladko Todorov Panajatov (Vladko Todorov Panayotov), Algirdas Saudargas, Silvia-Adriana Țicău, Catherine Trautmann